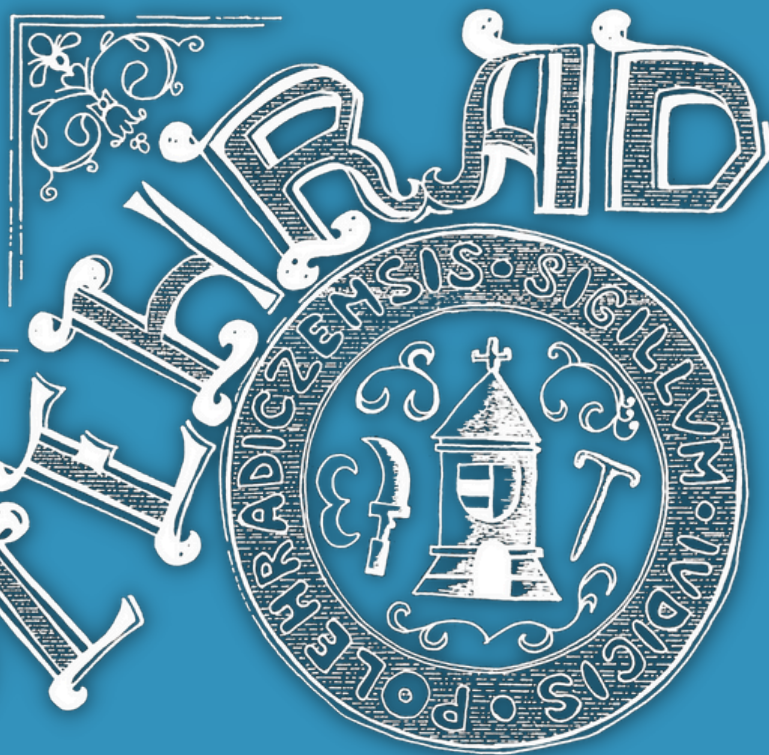

Zpravodaj
občanů Boleradic

Číslo 3.
Říjen 2024

Po dešti

Tihelňa – vinobraní

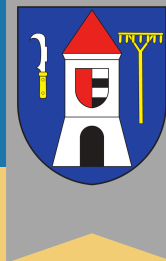

Hasiči zasahujú

Vítání podzimu

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, milí čtenáři Polehradu,

po zvláštním až extrémním létě, kdy vedro k zalknutí několik týdnů nedalo člověku usnout, jsme se ze dne na den ocitli v nehostinném a deštivém podzimu. V uplynulých dnech některé části země trápily rozsáhlé povodně. I u nás napadlo obrovské množství srážek – přes 200 litrů vody na metr plochy během čtyř dní, přesto živel nenapáchal větší škody. Rybáři preventivně upustili rybník a na potoku jsme provedli některá opatření vedoucí k lepšímu průtoku. Naše Haraska velkou vodu pobrala. Práce spojené s údržbou potoka jsou náročné a člověka často rozčiluje, když vidí spoustu času, které touto údržbou strávíme. Ovšem právě ve chvílích, jako byly uplynulé dny, při velké zátěži, se ukazuje, jak je pravidelná údržba vodních toků nutná a potřebná pro bezpečí a klidný spánek všech našich občanů.

Tolik tedy k aktuální situaci, kterou mnozí z nás aktivně pozorovali. Léto nám mimo vedra přineslo tradiční várku kulturních, společenských a sportovních akcí. Povedly se tradiční Jánské hody, chasa se jich zhostila se ctí a elánem. Novinkou v letošním roce byla instalace nového mobilního oplocení celého areálu, které obec s chasou pořídila spojenými silami. Náklady byly cca 80 000,- Kč, z toho 30 000,- Kč přispěla chasa. Naše krojovaná chasa s podobným příspěvkem přichází každý rok. Stárci pořizují nové lavice a stoly pro posezení či jiné vybavení po vzájemné dohodě, podobně jako letos. Jako obec jsme tak schopni za mírný poplatek bez problémů zásobovat vybavením najednou hned několik kulturních akcí u nás či v blízkém okolí. Věřte či ne, taková příkladná spolupráce není v našem

okolí úplně běžná. Mnohde už nejsou hody bez záštity obce či spolků vůbec představitelné. O to víc si aktivitu a spolupráci s mladými cením. Nejde jim o vlastní zisk, ale mimo vlastní účasti na dění hodoněm se aktivně podílí na zlepšení veřejného materiálního vybavení pro všechny. Nové oplocení se dá používat nejen při společenských událostech, ale může obci posloužit při případných haváriích či drobných stavebních činnostech. Podobně nám zástupci z řad chasy pomohli s realizací dotazníku ke zpracování místní energetické koncepce. Vážíme si Vaší pomoci, patří Vám obdiv a dík, chaso.

Revival prodělal turnaj v malé kopané MetleCup. Myslím, že první obnovený ročník se povedl. Díky patří týmu kolem Milana Vítečka. Libor Stehlík z LMK gen. Peřiny zorganizoval znovu báječný letecký den, také tato hojně navštěvovaná akce dělá Boleradicím dobré jméno. Na Tihelni proběhlo několik hudebních produkcí v režii Petrů Korába a Vystoupila. Hasiči nás potěšili hlavně ochutnávkou pív na tradičním Vítání podzimu a hlasy mužáků za doprovodu cimbálky se nesly dědinou při slavnosti vinobraní pořádané Vinařským spolkem Boleradice. Všem organizátorům děkujeme a přejeme hlavně přízeň publika minimálně stejnou a pokud možno ještě lepší, než doposud.

Pěkný podzim a inspirativní chvíle strávené třeba i s Polehradem Vám přeje

Antonín Vejvančický, starosta

Obsah

Slovo starosty 3

Zprávy z radnice 4

Stalo se

- Farmářský tábor7
- Vítání podzimu7
- Jánské hody8
- Příměstský kreativní tábor ...8
- MetleCup9
- Výšlap za humna9
- Otevřené sklepy – Tihelňa 202410
- Ohlédnutí za divadelním létem10
- Létáme pro Vás11
- Výsledky voleb11
- Babské rady v Betlémě12

Kultura, postřehy,

rozhovory

- V Boleradicích budou zápolit lukostřelci12
- (Nejen) o skořoupkách a hasičstvu13
- O vinařském umu14
- Pozvánka na Martinské hody16
- Kde to je?16
- Muzeum Ve dne v noci17
- Ještě letos léto?17
- Tajemství Přestavlk18
- Na Lukov je cesta, jako jedna ze sta...21
- Vzpomínáme na staré časy III22
- Pochopit vraha24
- Putování do Mariazell26
- Na slovíčko...27
- Starý známý28
- Malá vzpomínka na jedno bývalé řemeslo (?)29

Zprávy ze školy a školky30

Spolky informují

- Divadelní spolek31
- SK Boleradice 193533

Kalendář akcí 34

Polehrátky34

Co je nového?

Začala výstavba nové ulice v lokalitě Vorličky. Výstavba veřejné infrastruktury by měla trvat do poloviny května 2024. Začínáme výstavbou splaškové a dešťové kanalizace. Stavba přinese některá dopravní omezení, o kterých se budeme snažit všechny občany včas informovat. Zahájili jsme také prodej stavebních pozemků v nové lokalitě. Ve zveřejněném záměru na prodej schváleném zastupitelstvem městyse byli zvýhodněni žadatelé mladší 40 let s vazbou na Boleradice, bez vlastního bydlení. Prodejní cena za 1 m² byla stanovena na 2 700,- Kč včetně DPH. V případě, že v prvním záměru neprodáme pozemky všechny, zvažujeme zveřejnění záměru nového, otevřeného širšímu okruhu zájemců. Důvodem je jednak bezprostřední potřeba financí pro další investice obce, zejména pro výstavbu splaškové kanalizace a čistírny odpadních vod, dále pak také nechceme ponechávat část lokality nevyužitou s nejasným výhledem, kdy bude zastavěna.

Rada městyse vybrala v poptávkovém řízení nového dodavatele energií pro městys, tentokrát pro období příštích dvou let – dodavatelem pro toto období zůstává stávající dodavatel, spol. SPP a.s.

Probíhá realizace akce Místní energetická koncepce městyse Boleradice, kdy dochází ke sběru dat po obci formou dotazníkového šetření. Děkujeme všem, kdo poskytli data nutná pro realizaci tohoto průzkumu.

Získali jsme dotaci na výstavbu kanalizace a ČOV ze Státního fondu životního prostředí ve výši 139 538 685,- Kč (60 % všech způsobilých výdajů stavby). Netrpělivě čekáme na výsledek žádosti o půjčku u stejné instituce na dalších 46 512 895,- Kč (max. 20 % způsobilých výdajů projektu, 1 % úroku při splatnosti 10 let). Další žádost o dotaci na tento projekt ve výši 10 mil. Kč byla podpořena zastupitelstvem Jihomoravského kraje. Plánovaný začátek stavby se nám ovšem z těchto důvodů (zajištění financování) posunuje na únor roku 2025.

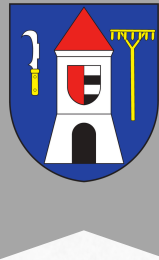
Dotaci na nákup nových stolů do sálu ve výši 256 000,- Kč jsme obdrželi z programu rozvoje venkova Státního zemědělského a intervenčního fondu, pracujeme na realizaci zakázky, dodavatelem je společnost Nábytek Honza s.r.o., celkové náklady na dodávku jsou 295 750,- Kč.

V těchto dnech také končí oprava střechy kostela sv. Jana Křtitele. Náročná a nákladná akce se připravovala a probíhala několik let a městys Boleradice u ní byl hlavním investorem. Od r. 2022 jsme opravu podpořili částkou 1 200 000,- Kč.

Pokračují jednání s Českou poštou o převodu zařízení do režimu Pošta Partner. Jednou ze zvažovaných variant je společný provoz s některou ze sousedních obcí, kdy spojení dvou poboček podstatně snižuje případný příspěvek obcí na provoz. Stávající služby občanům by neměly být zásadně omezeny.

Provedli jsme opravu kotlů ve škole při nákladech přes 32 000,- Kč.

Antonín Vejvančícký, starosta

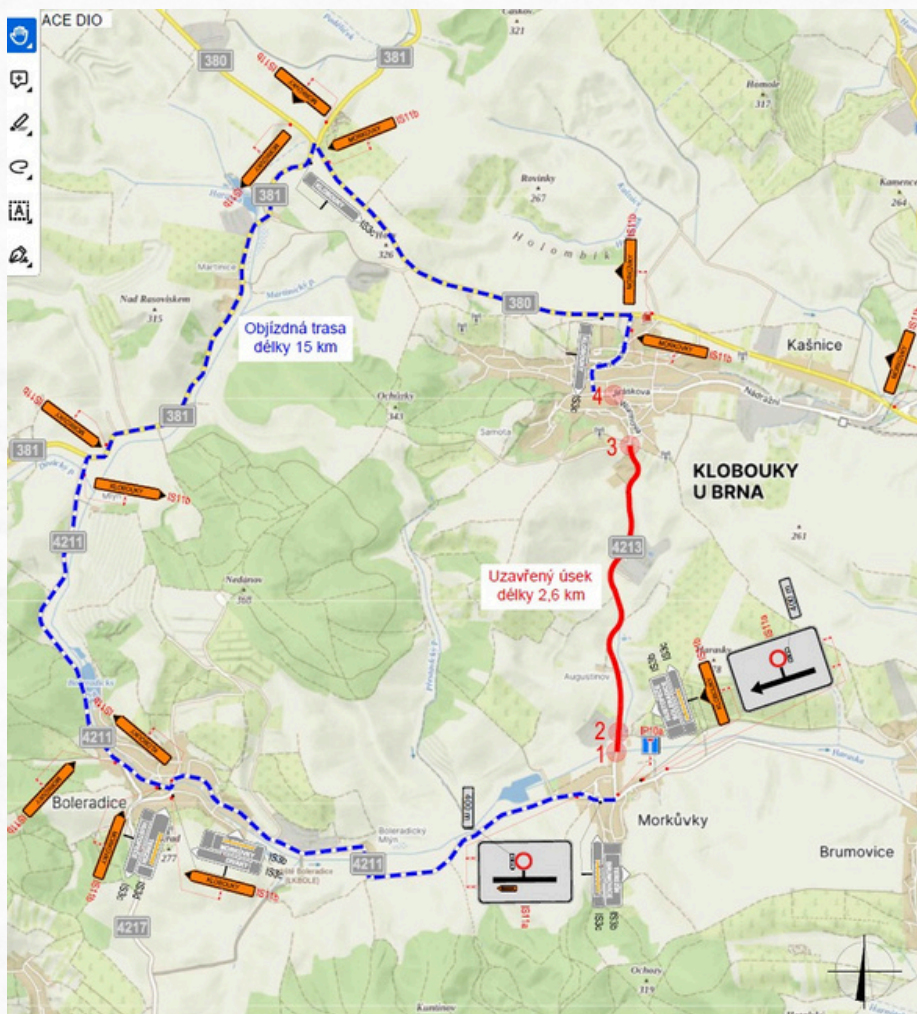

Uzavírka Morkůvky – Klobouky

Z důvodu celkové rekonstrukce silnice III/4213 Klobouky u Brna – Morkůvky bude ve dnech 18. 9. 2024 až 2. 11. 2024 tato komunikace zcela uzavřena. Autobusy linkové osobní dopravy (linky IDS JMK 541 a 551) budou po dobu trvání stavby

projíždět rekonstruovaným úsekem silnice III/4213. Podrobnou mapku uzavřeného úseku a objízdnou trasu přikládáme.

Antonín Vejvančický, starosta

Provoz na dětském hřišti

Nedávno jsme na dětském hřišti vyměnili rozlomeného houpacího koně, výměna byla poměrně nákladná. Situaci řešíme s pojišťovnou jako vandalismus. O několik dní později pevnost a funkčnost nového koníka houpáním testoval některý z tatínků. Podobně někteří rodiče rádi dovádí na malém kolotoči či houpáčkách. Prosím o povšimnutí – všechny prvky na dětském hřišti jsou určeny pouze pro děti.

Také bývalo dříve zvykem (a už není), že poslední z rodičů, jehož ratolest si hraje v pískovišti, při svém odchodu písek zakryje plachtou, aby do něj nekálely kočky. Jedná se o operaci, která dospělému člověku zabere cca minutu.

Snažíme se naše hřiště pro děti udržovat pěkné, čisté a bezpečné. Stojí to nemalé úsilí a prostředky. Prosím, pomozte nám v tom.

S omluvou za možná nemístné pedantství,

Antonín Vejvančický, starosta

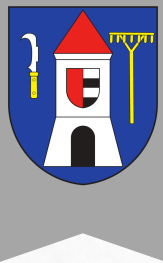
Pálení odpadů ze zahrádek

V letošním horkém a vyprahlém létě bylo v Boleradicích možné velmi často (téměř každý podvečer) vidět stoupající kotouče dýmu z různých částí obce. Někteří naši spoluobčané takto ze zvyku pálí rostlinný odpad na zahrádkách. Jedna věc je, že podobná aktivita v období, kdy je krajina vyschlá na troud, představuje

velké riziko požáru. K požárům v důsledku právě těchto aktivit došlo na několika místech v našem blízkém okolí (Hustopeče, Diváky). Dalším problémem je, že tímto konáním někteří z nás zamořují domácnosti spoluobčanů, kteří v panujících vedrech večer konečně můžou otevřít okna a pustit si domů

trochu chladivého vzduchu. Prosím, berte ohled na své okolí. Rostlinný odpad lze odvézt a zdarma zlikvidovat v kontejneru na tento druh odpadu určenému na našem sběrném dvoře. Děkuji za pochopení.

Antonín Vejvančický, starosta

Výsadba dřevin v lokalitě Paseky

Na obecních pozemcích v lokalitě Paseky došlo v minulých letech k výsadbě bukového porostu. Tato výsadba nebyla organizovaná městysem jakožto majitelem a správcem pozemků. Rychle rostoucí stromy se staly předmětem kritiky ze strany některých obyvatel nemovitostí pod Pasekami (zastínění nemovitostí zejména v zimních měsících), dále jsme obdrželi vyjádření Agentury ochrany přírody a krajiny ČR s ohledem na Paseky jakožto významný krajinný prvek. S laskavým svolením pana Mgr. Petra Slavíka, vedoucího oddělení stavu biodiverzity Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, otiskujeme stanovisko orgánu k této záležitosti:

Lokalita Paseky je aktuálně registrována jako **významný krajinný prvek** (VKP). Současně je navržena k vyhlášení jako **evropsky významná lokalita** evropské soustavy Natura 2000. Důvodem budoucího zařazení do sítě Natura 2000 je výskyt stabilní populace zemní orchideje střevočnicku pantoflíčku (Cypripedium calceolus), který je evropsky významným druhem. Navržená lokalita představuje náhradu za vyřazení **střevočnicku pantoflíčku** jako předmětu ochrany v blízké lokalitě Kuntínov, kde tento druh orchideje již prakticky vymizel z důvodu aktuálně neúnosného zástínu v zapojených lesních porostech.

Střevočnick pantoflíček se na lokalitě Paseky vyskytuje ve vegetaci širokolisté suchého trávníku s významným zastoupením vstavačovitých (T3.4C dle klasifikace Katalogu biotopů ČR) v horní části severně orientovaného svahu pod vysílačem GSM. Jeho populace je zde relativně početná, kolísající v posledních 7 letech mezi 25 až 68 jedinci. Věková struktura populace je různorodá – přítomny jsou jak staré, bohatě kvetoucí trsy, ale objevují se i mladé rostliny. Zdá se tedy, že zde stále probíhá přirozená reprodukce. Na lokalitě je zajištěna pravidelná údržba formou pastvy anebo seče, což je základem k zajištění příznivých podmínek pro prosperitu střevočnicku i jiných významných druhů rostlin zde rostoucích. V současnosti jde

o nejpočetnější známou populaci střevočnicku pantoflíčku v panonské biogeografické oblasti na území ČR.

Mimo stabilní populaci střevočnicku pantoflíčku jsou zde z dalších významných druhů hojně zastoupeny hrachor panonský (Lathyrus pannonicus) a další dva druhy orchidejí – vstavač vojenský (Orchis militaris) a pětiprstka žežulník (Gymnadenia conopsea). **Všechny uvedené druhy jsou zvláště chráněné dle zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992Sb., resp. vyhlášky č. 395/1992Sb.**

Na lokalitě v nedávné minulosti proběhla **výsadba řádově vyšších desítek sazenic buku lesního** (Fagus sylvatica), a to zejména do **volných ploch s vegetací širokolitého suchého trávníku**, kde se také vyskytují výše uvedené významné druhy rostlin. Agentuře není známo přesné časové rozmezí, ve kterém k výsadbám buku docházelo. Nicméně je známo, že sazenice se zde nacházely už v r. 2007, což je fotograficky doloženo. Vysazené jedince buku dosahovaly v té době výšky 0,5 až 1 m. Zda tato činnost na lokalitě probíhala i později nám známo není. V současné době dosahuje **výška vysazených stromů již cca 3 až 4 m.**

Střevočnick pantoflíček i ostatní zmíněné druhy rostlin pro svou existenci vyžadují otevřené, nanejvýš mírně přistíněné plochy s pravidelnou údržbou kosením či pastvou. Tento způsob údržby zajišťuje průběžné odstraňování rostlinné hmoty, čímž zamezuje nadměrnému hromadění živin a dále také vytváří rozvolněné mikroplošky ve vegetačním pokryvu, které jsou nezbytné pro úspěšné klíčení semen a ujímavost semenáčků všech významných rostlinných druhů. Vysazené buky nepředstavovaly z tohoto pohledu zásadní problém v době, kdy jejich vzrůst dosahoval výšky cca 1 až 2 m. **V současnosti, kdy stromy odrostly nejen výškově, ale i do šířky korun, již vytvářejí poměrně významný zástín, zde ještě zesílený severní orientací lokality. Během několika nadcházejících let mohou začít stínit do té míry, kdy to bude pro zdejší vzácné druhy**

rostlin už neúnosné. Jak je zmíněno v textu výše, nadměrný zástín a zarůstání dřevinami výrazně přispěly k zániku populací střevočnicku v lesním komplexu Kuntínov. Zarůstání dřevinami ať už vysazenými anebo spontánním náletem je v naší krajině obecně jednou z hlavních příčin mizení lokalit se stepní vegetací včetně významných druhů rostlin a na ně vázaných živočichů, zejm. hmyzu. V dlouhodobém časovém horizontu by mohlo k podobnému vývoji dospět i na lokalitě „Paseky“.

Buk lesní vytváří hustě zavětvenou, rozložitou korunu, která s dospíváním stromu **způsobuje silný zástín.** Některé jedince buku jsou vysazeny poměrně blízko sebe a časem mohou vytvořit zapojené skupiny či menší porosty. Také solitérní stromy mohou mít postupem času široké koruny, jejichž stín zásadně zhorší světelné podmínky pod nimi. Světelný požitok pro rostliny suchého trávníku by takto byl výrazně omezen a došlo by k **ochuzení** jeho druhového složení a nakonec i k **zániku travinobylinné** vegetace pod porostem buku. Podobný vývoj probíhá i v lesních bukových porostech, kde bývá obvykle velmi chudé bylinné patro.

Díky tvorbě velkého objemu listů vzniká postupně pod bukem **silná vrstva opadanky**, která se jen velmi pomalu rozkládá a brání tak v klíčení semen i přímo v růstu jiných, zejména jarních druhů rostlin. Z toho plyne, že na lokalitě Paseky by tímto vlivem byl postižen také střevočnick pantoflíček a ostatní významné druhy širokolité suchého trávníku.

Aktuální situace na lokalitě již vyžaduje aktivní zásah. Je nutná výrazná redukce až téměř úplné odstranění odrůstajících jedinců buku lesního, přednostně na plochách travinobylinné vegetace. Ponechat bude možné pouze ojedinělé stromy po bližším posouzení na místech, kde nezpůsobí negativní změny vegetace. Jedině tak lze předejít nežádoucím vegetačním změnám, které by znamenaly ohrožení populací vzácných druhů rostlin i širokolité suchého trávníku jako takového.

Bohužel buk lesní z výše uvedených důvodů rozhodně není vhodnou dřevinou pro tuto konkrétní lokalitu. Případné výsadby jednotlivých stromů nejsou na Pasekách zcela vyloučeny, ale je třeba

pečlivě zvažovat jejich druh a umístění.

S pozdravem,

Mgr. Petr Slavík, vedoucí oddělení stavu biodiverzity

Farmářský tábor

Třetí týden v červenci se v Centru volného času Pavučina v Hustopečích konal „Farmářský tábor“ pro děti z 1. stupně ZŠ. Říkáte si, co s tím mají Boleradice společného? Celý jeden den, který tady dvacet dětí společně strávilo.

Prvním úkolem dne bylo dorazit na rozhlednu Nedánov a po cestě plnit úkoly stopovací hry, které pomáhaly zmírnit namáhavou cestu do kopce. Děti to zvládly skvěle. Samotná rozhledna je super fitness zařízení – to vám může potvrdit naše vedoucí Klára, která si ji kvůli bezpečnosti dětí dala jako doprovod pětkrát nahoru a dolů. Je prostě skvělá.

Díky vstřícnosti pana starosty Vejvančického a pana Veselého (Zeči

Boleradice) jsme si mohli opět špekáčky za bedlivého dozoru bachyně v oboře pod rozhlednou. Nachystanou šifrovací hru v lese na Nedánově děti musely „sfouknout“ za chvíli, protože nás tlačil čas. Dolů z kopce jsme některé úseky běželi a to bez jediného odřeného kolena.

Ve sklepním areálu Tihelňa už na nás čekal pan Kabela, který měl pro děti připraveno zajímavé povídání o včelařství. Polovina dětí se oblékla do ochranných obleků, na hlavu kukly a potichu jdeme ke včelám. Druhá polovina si díky ochotě pana Štýbla mohla vyrábět svíčky z voskových plátů. Nevím, jak to ty včelky dělají, ale i ti největší raubíři byli rázem jako vyměnění. Asi prostě více včel do našich rodin! Následuje výměna dětí u včel, dokončíme svíčky a hurá na autobus.

Byl to dobře prožitý den tady v Boleradicích.

Kateřina Davidová

Vítání podzimu

Poslední srpnové odpoledne u nás patřilo především dětem (a večer pak dospělým). Jako každý rok uspořádal Sbor dobrovolných hasičů spolu s několika maminkami v parku před hasičskou zbrojnicí malé rozloučení s prázdninami.

Pro ty nejmenší bylo připraveno několik stanovišť se zábavnými úkoly. Jejich splnění spočívalo v řešení sudoku, kreslení, či poskytnutí první pomoci. Všichni si tak mohli vyzkoušet na figuríně umělé dýchání, záchranu novorozence, nebo obvázání rány na svém kamarádovi. Pro úspěšné řešitele byla na konci připravena pořádná sladká odměna. A komu ještě síly stačily, mohl do večera řídit na skákacím hradě.

Pro dospělé bylo letošním největším lákadlem 6 druhů piv z malých pivovarů v okolí. Na čepu bylo možné ochutnat pivo z Dolních Bojanovic, Kyjova, Moravského Žižkova a další. K jídlu bylo připraveno jako obvykle několik druhů výborných uzenin z udírny.

Horké letní počasí nám přálo, takže zábava plynule pokračovala až do pozdních nočních hodin.

Děkujeme všem, kteří nám jakýmkoliv způsobem pomohli tuto akci uspořádat. Zvláště potom těm, kteří přišli a podpořili nás svou účastí, moc si toho vážíme.

Za SDH Boleradice, Martin Stehlík

Jánské hody

Jánské hody, které v letošním roce připadly na termín 21.–23. 6. 2024, máme úspěšně za sebou.

Samotná akce započala v pátek 21. 6., kdy se konalo stavění máje. Stavění začalo za krásného počasí, které se ale postupně zhoršovalo a přesně v okamžik, kdy byla mája postavena, tak se zvedl vítr a začalo prudce pršet. I když situace vypadala dramaticky, tak nakonec vše dopadlo v pořádku. Za chvíli se počasí vyjasnilo, a tak jsme si všichni mohli užít příjemnou atmosféru při poslechu CM Primáš.

Celé hody nás hudebně doprovázela DH Lácaranka z Kobylí, která poprvé zazněla v ulicích v sobotu odpoledne,

kdy šel průvod 21 krojovaných párů od 1. stárky ke starostovi a následně na plac, kde zatancovaly děti se stárky Moravskou besedu. Sobotní odpoledne i večerní zábava proběhla v hojném počtu všech návštěvníků.

V neděli v dopoledních hodinách probíhalo zvaní po obci a odpoledne se krojovaní sešli v kostele sv. Jana Křtitele na požehnání, které i letos bylo provedeno v příjemném duchu. Od kostela se šlo průvodem k 1. stárkovi a odtud na plac, kde v 5 hodin proběhla tradiční závádka, jež i tentokrát byla vrcholem hodů.

Celý víkend proběhl v pohodové atmosféře a až na pár pátečních

kapek, za krásného počasí. Vše vyšlo podle plánu, a proto bychom všem, kteří nám pomohli s organizací, tímto způsobem srdečně poděkovali. Naše velké díky patří stárkům, chase, rodičům, městysi Boleradice, všem dobrovolníkům, kteří pomáhali stavět máju a dalším, kteří byli vždy ochotni pomoci. Náš vděk patří ale také samozřejmě všem hostům, kteří nás podpořili tím, že se na hody dostavili. Díky vši pomoci, která se nám každým rokem dostává, se nám daří udržovat hody v tradiční podobě. Děkuje Vám. Veselo hody!

**Letošní 1. stárkovský pár,
Aneta Korábová a Patrik Sedláček**

Příměstský kreativní tábor

Hned na začátku prázdnin některé děti oprášily batohy a strávily 4 dny na příměstském kreativním táboře, který pořádalo OS Nedánov. Zázemí pro všechny bylo v sálu městyse. Na obědy jsme chodili do Boleradské hospůdky.

Děti během týdne plnily úkoly a různé výzvy, za které sbíraly originální samolepky. Soutěžily, tvořily z přírodnin, pletly náramky, batikovaly trička nebo malovaly tašky. Nechyběl ani výlet. Autobusem jsme všichni vyrazili do

kobylského muzea. Po prohlídce jsme se protáhli na novém hřišti u tamní školy. Na druhý výlet jsme vyšlápli pěšky. Vydali jsme se podél

oskeruší na Ovčí terasy v Němčičkách. Odpoledne pak patřilo fyzikálním a chemickým hokusům pokusům. Na závěr byla připravena šifrovaná hra s úkoly. Velká truhlice schovávala nanukový poklad a dětem byly předány medaile.

Všem, kdo se jakkoli podíleli na přípravě a realizaci příměstského tábora, moc děkuji.

Monika Třeštíková, OS Nedánov

Metlecup

Kdo nudojel, tak o hodně přišel. I tak se dá shrnout letošní ročník turnaje Metlecup. Vše proběhlo podle plánu a my Vám teď trošku přiblížíme, jak to všechno s letošním ročníkem začalo a skončilo.

Na začátku roku se ustanovil pořadatelský tým, který tvořil známé tváře, ale také dva nováčky. Úkoly se rozdělily, reklamní kampaň se spustila a my se už nemohli dočkat. Asi největší otázkou hned na začátek plánování bylo jak přistoupíme k večerní afterparty, se kterou jsme se předchozí ročníky lehce trápili. Živé kapely už bohužel netáhnou, tak jako dřív a proto jsme zvolili show v podobě DJ Borise. Teď po skončení si troufáme tvrdit, že vedle jsme určitě nešlápli.

V pátek před turnajem proběhlo losování, při kterém se týmy rozdělily do skupin a byl znám také rozpis zápasů. Počet týmů nakonec narostl do číslovky 14. Nedá se říct, že bychom byli zklamaní z počtu týmů, ale přeci jen jsme čekali větší účast. O to kvalitnější týmy přijely. Především skupina A byla našlapaná, jen namátkou: Vinaři, Boca, TDH...

V sobotu to vše odstartovalo v 8:30, kdy se sešly všechny týmy. Bohužel jeden z týmů nedorazil a proto jsme museli operativně vyřešit trošku horší posloupnost zápasů ve skupině A. Vše se zvládlo a turnaj mohl začít. Jak jsme již zmiňovali, tak z našlapané skupiny A postoupily tyto týmy: Vinaři, Boca, AC Napoleon Prace a TDH Team. Z béčkové skupiny postoupily týmy Miners, 25NaVolnoBěh, Guacamole a Benchwarmes. Ve čtvrtfinále bohužel vypadly všechny týmy z béčkové skupiny a do semifinále se tedy dostali všichni postupující ze skupiny A. Před branami finále skončily AC Napoleon Prace a Boca, která promarnila solidně vypadající náskok 2:0 a vypadla po penaltách.

Finále bylo takticky velmi svázané a Vinaři se ujali vedení 1:0, které drželi dlouho dobu. Kvalitní obrana Vinařů však nevydržela celý zápas

a prakticky vteřiny před koncem se TDH Team dočkal, nutno dodat, šťastného vyrovnání. Finále tedy dospělo do penalt, ve kterých své zkušenosti z minulých ročníků předvedli hráči Vinařů, kterým se povedlo zvítězit.

Po udělení všech cen se pozornost všech v areálu upřela na začínající afterparty pod taktovkou DJ Borise. Taneční kreace stály za obdiv a věříme, že všichni si večerní ukončení užili. Na baru litaly velmi prapodivné kombinace, které jsme dlouho neviděli, ale věříme, že jste si všichni pochutnali.

Na závěr bychom chtěli ještě jednou poděkovat všem, kteří se podíleli na letošním super ročníku a věříme, že tradice bude opět nastolena a budeme se potkávat každý rok. Takže, ještě jednou a naposled díky, díky díky každému dobrovolníkovi, který točil pivo, griloval maso, nalíval panáky, lajnoval hřiště. Velké díky taky našim partnerům: Vinařství Šlancar, Vinařství Omasta, Pekařství Křížák, Bubelíny barbershop, Městys Boleradice a hlavně SK Boleradice 1935!

Organizační tým Metlecup

Výšlap za humna

OS Nedánov naplánovalo pro děti i dospělé pěší stezku okolo obce, kudy většina z nás nechodí každý den. Tentokrát se vycházelo od letiště. Cesta vedla nahoru do Klínku, okolo hospodářského zvířectva do Dukejských, Pod Světlyma směrem do Marečka a dál, horem okolo Psinků. Nabrané výškové metry bylo třeba někde seběhnout, a tak poslední úsek cesty strmě klesal až do suché zachytné nádrže nad Kloboučkou.

Tam bylo připravené posezení, táborák, občerstvení i další zábava pro děti (lukostřelba, frisbee). Odměna čekala na všechny, kdo cestou dokázali splnit pečlivě připravené úkoly. Nechyběla ani káva s láskou uvařená místním občanem. Společnost se rozcházela v dobré náladě, těšíc se na další shledání.

Redakční rada

Otevřené sklepy – Tihelňa 2024

Jako už tradičně pořádá Vinařský spolek v první polovině září akci otevřených sklepů v Tihelni. Organizačně nám opět vypomohli zaměstnanci našeho městyse a členové místní organizace ČZS nám představili výsledky jejich pěstitelské činnosti.

V letošním roce jsem stanovili termín konání o něco dříve než v minulých letech a to na 7. 9. 2024. Od 16:00 jsme začali koštovat vína našich vinařů: Václava Bartoňka, Františka Korába, Marka Korába, Petra Korába, Jana Stehlíka, Petra Vystoupila, Vinařství Omasta a Vinařství Šlancar.

V 17:00 hodin zahájila cimbálová muzika Primáš avizovaný hudební program. Po úvodních písničkách v podání mužáků z Boleradic, pod vedení Pavla Svobody, následovalo přibližně půlhodinové vystoupení našich hostů, mužského sboru z Nikolčic. Společně pak muži z Boleradic a Nikolčic zazpívali 15 písniček a jejich vystoupení bravurně

řídil Václav Kosina. Poděkování za vytvoření skvělé atmosféry patří nejen všem zmiňovaným interpretům, ale také Františkovi Korábovi, který se významně podílel na přípravě programu, ale kvůli jiným povinnostem si s námi nemohl na akci zazpívat.

Nesmím zapomenout poděkovat i našim zahrádkářům za přípravu výstavky výpěstků, které bylo možné prohlédnout až do pozdních hodin.

Letošní počasí bylo velmi teplé a kořtování někteří ukončili až v brzkých ranních hodinách. Ohlasy, které se k nám dostaly od účastníků, byly velmi pozitivní. Zvláště nás těší slova chvály od našich hostů z Nikolčic. Věříme, že většině ze 178 platících návštěvníků a další více jak 50 účinkujících, prodejců a organizátorů, se v Tihelni líbilo. Jsme rádi, že velká část návštěvníků akce, a to i ze vzdálenějších částí naší republiky, se k nám do Tihelně opakovaně ráda vrací.

Děkujeme všem za účast, účinkování i pomoc při organizaci a těšíme se na setkání při dalších akcích našeho spolku.

**za výkonný výbor Vinařského spolku Boleradice,
Libor Hřib**

Ohlédnutí za divadelním létem

Regionální pracoviště pro tradiční lidovou kulturu jižní Moravy ve spolupráci s našim divadelním spolkem uspořádalo v rámci projektu **Duše regionu – Hanácké Slovácko dětský letní kurz Herecká školička**. 22.–25. července se denně v divadle scházela skupina dětí z Břeclavska, které si chtěly vyzkoušet, jaké to je být hercem.

V prvním dnu je čekalo seznámení se s prostorem divadla, několik seznávacích her, poté si na jevišti vyzkoušely vcítit se do neživých předmětů a řešily několik problémů v krátkých etudách ve dvojicích i samostatně. Druhý den patřil příběhu Celé léto v jediném dni. Děti si nejprve příběh přečetly

a následně s ním pracovaly. Budovaly si dramatické postavy, používaly imaginární rekvizity a improvizovaly.

Další den je čekala práce s dramatickým textem Na každém rohu jeskyňka – čtená zkouška, procvičení dramatických situací a předvedení celé hříčky na jevišti.

Ve čtvrtek pak účastníci kurzu spolu se svými lektorkami (členkami místního divadelního spolku) vyrazili na pěší výlet po Cestě bratrů Mrštíků vedoucí od divadla v Boleradicích k Památníku bratrů Mrštíků v Divákách. Zde byla pro všechny připravena zajímavá exkurze.

Myslím, že divadelní školička se vydařila. Jen škoda, že mezi místními dětmi o ni byl tak malý zájem. Ale nabízíme jim další možnost zájmové činnosti – dramaticko-divadelní kroužek.

Iva Kahounová

Létáme pro Vás

Vždy, když připravuji článek pro podzimní vydání Polehradu, už jsem myšlenkami v přípravách na další ročník leteckého dne, ale zároveň ještě ve vzpomínkách na ten uplynulý. Už nemusím hlídat předpovědi počasí a jednat s dotčenými úřady, což způsobuje adrenalinové stavy a bezesné noci. Letošní ročník se v tomto duchu nesl, jelikož ho měla a také navštívila hvězda světového formátu Martin Šonka. Samozřejmě bylo k vidění více, ale tato persona je vždy tahounem každé show. Současně jsem šťastný, že okolnosti nahrály faktu přistání na našem letišti přímo před zraky dychtivých diváků. Navíc jsme posunuli latku návštěvnosti opět o kousek výš. Ten, kdo letecký den nenavštívil, může litovat. Bylo možné na nebi nad Boleradicemi zhlédnout takové skvosty jako je letoun Bücker Bü 131 Jungmann nebo Boeing A75N-1 Stearman a v neposlední řadě Zlín Z37 Čmelák. I mezi modeláři bylo letos na co koukat. Vystoupení mého kamaráda, který je současně úřadující mistr Evropy v letecké akrobacii s Jety bylo působivé, zvláště jeho průlety korytem místního potoka. Závěr patřil autogramiádě Martina Šonky a vyhlídkovým letům vrtulníkem.

Ale aby to nebylo jen o jednom leteckém dnu. Jako vždy se na letišti pořádají i modelářské závody a soustředění závodníků před odjezdem na mezinárodní soutěž. V měsíci srpnu boleradické letiště poskytlo útočiště pro závodníky kategorie, která je na velikém vzestupu a i v mezinárodním měřítku v ní patříme mezi špičky. Hned po leteckém dnu v neděli proběhl mezinárodní závod v soubojové kategorii RC COMBAT.

Modeláři si naše letiště natolik oblíbili, že by rádi ještě letos potrénovali před koncem sezony.

Ono tu hraje i trochu fakt ochutnávky burčáku. Ale přiznat si to nechťejí.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem našim sponzorům a podporovatelům, bez kterých bychom jen stěží takovou akci uspořádali. Jak jsem již zmínil, pracuje se na přípravách dalšího ročníku a už teď mohu slíbit, že bude na co koukat.

Tak zase za rok na leteckém dni „Létáme pro Vás 2025“.

**Libor Stehlík,
za LMK gen. Františka Peřiny
Boleradice**

Výsledky voleb u nás

Volební místnosti se letos již podruhé otevřely občanům, tentokrát v termínu 20. – 21. 9. 2024, a umožnily odevzdat hlasy kandidátům do krajských zastupitelstev a třetiny senátních okrsků. V Boleradicích se prvního kola **senátních voleb** pro břeclavský okres zúčastnilo 266 voličů (34,91 %). Nejlépe si vedl stávající senátor Rostislav Košťál, kandidát za ODS, s celkovým ziskem 32,19 % hlasů. Druhý skončil Róbert Šlachta z hnutí PŘÍSAHA s celkem téměř 19 % hlasů. Těsně třetí zůstal Rudolf Kadlec, kandidát za Nestraníky2024 z nedalekých Brumovic,

který získal 17,42 %. Druhé kolo o týden později k urnám přilákalo jen 12,76 % voličů. Rozstřel mezi kandidáty hnutí ANO a PŘÍSAHA nakonec i u nás vyhrál R. Šlachta, který se stane senátorem.

Volby do **krajského zastupitelstva** se těšily o něco větší přízni voličů – zúčastnilo se jich 38,28 %. Suverénním vítězem se stala koalice SPOLU s celkem 55 %, nahrát tomu mohla i přítomnost domácího Tomáše Korába na kandidátce. Zajímavý počet hlasů si připsalo hnutí ANO, které jich získalo

18,33 %. Třetí místo pak patřilo hnutí PŘÍSAHA s 6,57 % hlasů.

Celkově v Jihomoravském kraji bude zasedat 65 zastupitelů, z toho koalice SPOLU obsadí 31 míst a hnutí ANO 22 míst. Po čtyřech mandátech získaly strany STAČILO!, Starostové a koalice SPD, Trikolora, PRO a Svobodní.

Kompletní výsledky voleb jsou k dispozici např. na webu českého statistického úřadu **volby.cz**.

Redakční rada

Babské rady v Betlémě

V úterý 27. srpna v 19 hodin se v krásném areálu terasy Diakonie BETLÉM v Kloboukách u Brna konala Talk show Babské rady. Mnohým by se mohlo zdát zvláštní, pořádat kulturní akci v areálu, který je určen především hendikepovaným lidem a Odstrčilova vila spíše seniorům, kam bývá vstup povolen většinou jen návštěvám našich klientů. Před pořadatelským týmem byl jasný cíl! Otevřít brány světa hendikepovaných veřejnosti a propojit dva, obvykle tak rozdílné světy. Pozvali jsme tedy moderátorku Českého rozhlasu Brno a autorku tří dílů knih Babské rady Jarku Vykoupilovou s programem Talk show Babské rady na cestách, které připravuje se zpěvačkou a moderátorkou Hankou Pregrtovou

a také zpěvákem, producentem a skladatelem Vojtěchem Svatošem. Večer to byl skutečně příjemný, jak s oblibou říkají účinkující „chceme, aby se lidé cítili, jako by s námi besedovali u kávy, čaje či dobrého vína“, a to se opravdu podařilo. Atmosféra byla přátelská a pohodová, lidé se zasmáli, mohli si koupit některou z knih Babské rady nebo něco ze sortimentu výrobků klientů BETLÉMA. Po akci bylo připraveno i drobné občerstvení, takže nikdo neodešel s prázdnou. Minimálně všichni odcházeli s úsměvem na tváři z vlídného i vtipného slova Jarky a pobrukovali si třeba některou z písniček Hanky a Vojty. A co víc, počasí k nám bylo milostivé, ani horké, ani chladné, připravené židličky téměř všechny

obsazené a dokonce místa, vyhrazená pro lidi na vozíčku, byla zaplněna. Hodila by se známá hláška z filmu Ať žijí duchové „úkol splněn, rytíři Brtníku z Brtníku“. Věříme, že touto akcí kulturní život v BETLÉMĚ nekončí, plánů máme ještě spoustu.

Hana Pregrtová

V Boleradicích budou zápolit lukostřelci

Tak jako minulé dva roky, tak i letos pořádá Škola tradiční lukostřelby v Židlochovicích první kolo Moravského zemského poháru v 3D lukostřelbě. Co si může laik pod 3D lukostřelbou představit? V dnešní uspěchané a moderními technologiemi zamořené době by to mohlo vypadat, že člověk sedí pohodlně v křesle a sleduje počítačovou hru.

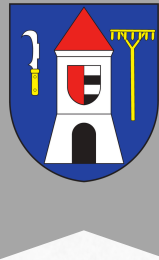
Opak je však pravdou. 3D lukostřelba se odehrává v terénu, je to střelba lukem a šípem na makety zvířat. 3D je myšleno, jako trojrozměrný objekt. S trochou nadsázky by se dalo říct, že se jedná o imitaci lovu. Makety zvířat v životní velikosti, jsou rozmístěné na louce, v lese, u tůně a cílem lukostřelce je zasáhnout maketu do životně důležitých částí těla, tak jako v reálném životě. Každá maketa má na sobě tzv. kill zóny, tedy zóna srdce, osrdí a plíce. Střelí se dva šípy a každý je bodově hodnocen. Letos to bude podruhé, co lukostřelci z Moravy a Čech přijedou změřit své síly do Boleradic. Termín je stanovený na sobotu 9. 11. 2024 a celé utkání se bude odehrávat na místním fotbalovém hřišti a v přilehlých lesích. A jak jsme se dostali do Boleradic? Když jsme hledali vhodnou lokalitu pro tyto závody, náš požadavek byl, aby tam

byl les, louka, eventuálně nějaký mokřad. No a můj dobrý kamarád, lukostřelec Luděk Malinka, mě dal kontakt na pana Milana Vítečka, člena rady SK Boleradice, se slovy zavolej mu a domluvte se. Věděl jsem, že kolem Boleradic jsou kopečky, ale že je tady tak krásná členitá příroda jsem si na vlastní oči potvrdil po domluvě s panem Vítečkem. Musím říct, že domluva s ním byla bezvadná. Vycházel nám ve všem vstříc a co jsme si domluvili to platilo.

Závěrem bych chtěl pozvat laickou veřejnost na tento prestižní podnik, který určitě zaujme hodně lidí a možná se k nám i někdo přidá.

Sportu zdar a lukostřelbě obzvlášť. S přáním hezkých dní,

Miroslav Tristan Ondrušík

(Nejen) o skořoupkách a hasičstvu

Uplynulo právě stopadesát let ode dne L. P. 1874, října dvacátého sedmého, kdy v Moravské orlici, na straně třetí, publikován článek s jednoduchým názvem „Z Polehradic“. Pell-mell článek autora jména neznámého popisuje tehdejších Polehradických problémy, ale i naděje, že věci se k lepšímu obrátí. Tak tedy článek...

Z Polehradic. K probuzení vědomí občanského a národního přispívají nejvíce pohledy do minulosti. Všim právem dí starý státník Cicero: „Kdo neví, co před ním se dělo, jakoby nebyl.“ Netřeba, aby se zarážely učitelské stolice pro všeobecný dějepis na venkově a se usazovali profesori historie ve vsích našich, ale že by se mohlo a mělo v každé dědině prohlédati k její původu a ku všemu čeho zakusila během časův nebude nikdo upírat. Každá ves má svou minulost a svůj předešlý život. Byla by to neocenitelná zásluha našeho velebného duchovenstva, kdyby jeden každý z kněží se uvázal v sepsání toho, co se jeho farnosti týká a nemůžeme si mysliti a představit učitele národního, jenž se neobírá s dějinami obce té, jež mu své dítky svěřila. Jaká to škola, v nížto se žákům nepřipomínají osudy a příběhy jejich rodiště. Také Polehradice mají minulost a zajímavě bylo by, kdyby jak p. farář tak p. učitel se pokusili, vyličiti děje naší osady!

Ode dávna se u nás říkalo jednomu pozemku na židovských hrobech. Nikdo si však názvu toho nevšímal, až se tam začala dělati silnice. Sotva přišli dělníci do hloubky několika stěvicův, uzřeli mrtvolu, mající zakryté oči skořoupkami. Z toho lze souditi, že tu byli vskutku židé pochovaní. Ale kdy se to stalo, byli-li to židé polehradští či cizí, o tom neví nikdo

nic. Věc tuto objasniti jest úlohou těch, kdo podle vyššího vzdělání svého jsou s to naši zvědavost ukojiti a kdo k takovému bádání a skoumání mají kdy, jako kněz a učitel.

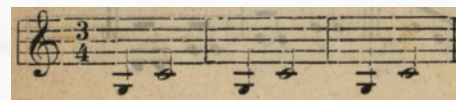
Ve chvíli této se patrně vít v Polehradicích obrátil na severní, obzvláště krutý, neboť tento od Martinic zavál, a autorovi přibýlo sil ku sepsání odstavců následujících:

Na jakém mělkém základu zdravotní řád u nás na Moravě spočívá, vysvítá z toho, že z Martinického cukrovaru voda v hnilobu uvedená a mornou smrdutost roznášející k nám bez závady žene. Kde se toho druhu nákaza trpí a pěstuje, tam se chová zdravotní řád ještě v plénkách.

Jsmo za to velmi povděční těm, kdo nám návod k zdokonalení hasičství dali a zařízení hasičského sboru v Polehradicích usnadnili. Bez knížky této ve tmách byli bychom tápali, ač chutí jsme měli dost a dost, chopiti se hasičství způsobem rozumným. Z knížky této vidíme, že není ponecháno dobré vůli a ochotě, má-li v obci vzniknouti hasičský sbor či nic, nýbrž že ho zákon každé obci za povinnost klade. Jest to divná věc, že ze strany jisté se tlačí na plnění zákonů jiných usilovně, ale toho nedbal v Hustopeči nikdo, aby se zákon hasičský vtělil a skutkem stal. V soudním okrese Klobouckém, jenž se skládá z 13 obcí, sčítáno 18 stříkaček, v Hustopečském (18 obcí) 12 (stříkaček) a v Židlochovském (48 obcí) 21 (stříkaček). V okrese Klobouckém dá se hasičství nejdůkladněji a nejrychleji provésti způsobem zákonitým.

Z článku nelze vyčíst, která je to knížka, za kterou děkováno, a bez níž by polehradští ve tmách tápali

a nedalo se jim chopiti se hasičství způsobem rozumným /snad Krška Titus – Hasičstvo: rukojeť pro československé sbory hasičské a obecní úřady vzhledem k stávajícím zákonům požární/, ale jistě to byla knížka dobrá, neboť, posuneme-li se v čase ani ne o čtvrt století, najdeme v Hasičské kronice Ústřední jednoty hasičské Markrabství moravského, 1898, s. 461 informaci, že sbor polehradský již druhé výročí založení slaví, a již má jednoproudni vozovou stříkačku se všim příslušenstvím a 160 metrů hadic v úhrnné ceně 790 zl., týž účastnil se po dobu svého trvání 4 požárů.

A nakonec, od důvěry autora našeho kladené v budoucnost hasičstva místního k budoucnosti školní. Je totiž podzim, termíny hoří neúprosně, neboť nehasěny, a tak stalo se, že...

Místní školní rada polehradická ocitá se v napnutém poměru k obecní radě. Obecní rada, majíc sestaviti rozpočet pro rok příští, musí seznati rozpočet místní školní rady. Rada tato však, nemohouc se vykázati zákonitým počtem učitelův, těká v nesnázích a nemůže vybřednouti z nich. Přišla doba, kdy obec každá státi musí na plnění zákona školního, a sice se železnou důsledností.

/S omluvou hasičstvu místnímu/ sepsal

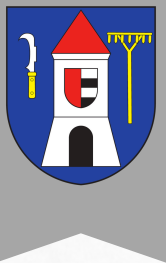
Petr Mrkva

Divácké putování Maryša

Již 47. ročník má před sebou Divácké putování. Jde o akci Klubu českých turistů, která má několik různých obtížností a tak si každý může vybrat trasu podle svých možností. Start je u Domu dětí a mládeže v Hustopečích, letos **19. října**. Více informací lze dohledat přímo na webu Klubu českých turistů.

Redakční rada

O vinařském umu

Poslední zastávkou našeho vinařského seriálu je menší vinařství u Bartoňků, které si ve svém názvu hraje se slovem ART, neboli umění. Je třeba uznat, že projít celým rokem od zimního řezu přes úskalí jarních mrazíků, letních houbových chorob až po podzimní sklizeň a alchymii ve sklepech, aby se v zimě objevilo v lahvích zdravé, chutné víno, opravdu umění je. Jdeme tedy s otázkami za tím, kdo umí.

Můžeš se nám na začátek prosím trochu představit? Pocházíš z vinařské rodiny? Kdy a proč ses rozhodl stát se vinařem?

Pěstováním vinné révy a výrobou vína jsem se začal zabývat již jako student zemědělské školy, poté jako zahrádkář v Hustopečích u Brna a po svatbě a přestěhování do Boleradic jako budoucí pěstitel, malovinař a člen vinařského spolku Boleradice. K vinaření mne přivedl můj děda a u něj ve vinici i sklepech jsem si již během studia mohl prakticky vyzkoušet celý proces od růstu vinné révy až po zpracování vína. To, že kvalitní víno umím vyrobit, jsem poprvé dokázal na výstavě vín v Hustopečích už v roce 1988, kde měl můj první vinařský výrobek úspěch a ocenili ho i svatebčané na mé svatbě. Zpočátku jsem hrozny zpracovával pouze pro vlastní potřebu a přebytek prodával.

Po vojně, kdy jsem se oženil a přestěhoval do Boleradic, se dojíždění do vinice v Hustopečích časově

nedalo zvládnout, a tak jsem využil možnost nájmu záhumného vinohradu v Psinku v Boleradicích. Ten jsem v roce 2003 zaregistroval a produkci z něj začal plnit do lahví. Z původních pěti arů se naše plochy vinic rozrostly až na dnešní necelý hektar ve viniční trati Dukejská. Toto je plocha, která nám zajišťuje dostatečné množství kvalitní suroviny pro výrobu odrůdových vín, která každoročně prezentuji na oblastních výstavách.

Jaké odrůdy pěstuješ a proč?

Odrůdovou skladbu běžných vín jako VZ, SG, MŽ, RV a RR v naší vinařské oblasti jsem rozšířil pouze jako zajímavost o Chardonnay, Merlot a Syrah, protože vidím, že o kvalitní červená vína je stále větší zájem. Klimatické podmínky máme stejné jako například na jihu Francie, ale mezinárodního úspěchu lze dosáhnout i s naší obyčejnou Frankovkou. S množstvím cca 3 500 lahví mám výrobu vína jen jako velkého koníčka a při zaměstnání mi umožňuje

„s vínem jezdit za lovem“. Myslivost je můj velký kůň a finance za víno mi umožňují lovit po celém světě. Původně jsem „s vínem“ jezdil pouze po revírech v České republice, následovalo Slovensko, Chorvatsko, Rakousko a letos vysněné písčité roviny Namibie. Pokud se bude stále dařit je na pořadí Španělsko, Turecko a snad i Asie.

Relaxace ve vinohradu je druhé plus mého vinaření, neboť po celodenním sezení za stolem v kanceláři je pro mne jakákoliv manuální činnost odpočinek. Nechci tímto říct, že náš vinohrad je jen větší zahrádka. Nechci mít z vinice ani sklepa chemickou laboratoř a ekologické hospodaření má velké nároky na mechanické i ruční zpracování a bez techniky je to dřina s velkou potřebou času, který nemám.

Jaké jsou podle tebe nejnovější trendy ve výrobě vína? Chtějí zákazníci spíše speciality, novinky, nebo jsou konzervativní a mají zájem o tradiční výrobu?

Ekologické hospodaření ve vinici je u nás již automatické, a i když nemáme vína registrována v bio kvalitě, postřiky a přípravky pro ošetření vína jsou šetrné k přírodě a naši odběratelé žádají vína přírodně ovocitá, než stále více propagovaná vína „přírodní“. S tím souvisí otázka

na ART v názvu našeho obchodního názvu vinařství. Ano, ART vidím jako umění, protože z hroznové bobulky vytvořit něco, co chutná a lidé jsou ochotni za to i platit, je umění.

Jaký je tvůj pohled na stávající vinařskou legislativu, diskutované zavedení spotřební daně z tzv. tichých vín, na dovoz vín ze zahraničí a jejich vliv a dopad na cenovou politiku našich vinařů?

Co se týče legislativy, nebudu tvrdit, že mne neobtěžuje vyplňování formulářů o produkci, výrobě, stavu skladu nebo pokladny, když státní úřady dnes mají i takové informace, kolikrát jsem jezdil s postřikovačem, přes prodej registrovaných prostředků na ochranu rostlin. Na druhou stranu ale nesouhlasím s jakoukoliv podporou a cílenou státní dotací, na kterou dosáhnou jen velké podniky, které je ani nepotřebují. Vůbec celá státní politika je jen o výběru daní za všechno a vše pak ještě několikrát zaplatí koncový zákazník. Toto jde právě vidět na diskusi o dani na tichá vína. Výrobní cena hroznů je v celé Evropě podobná a o její navyšování se postarají jen další vstupy. Láhve, obaly, doprava, energie, obchodníci no a poté všichni konzumenti porovnávají cenu v restauraci a supermarketu. To ale slyšíme od všech prvovýrobců jakékoliv zemědělské komodity.

Je těžké prosadit se na trhu jako malovinař? Máš svoji stálou klientelu? Prodáváš spíše do okolí nebo do vzdálenějších míst?

Nejsem obchodník, a tak prodej vína zajišťuji přes zprostředkovatele a hlavními odběrateli jsou obchody, restaurace, ale také stálí přátelé, kteří doporučují naše víno dalším zájemcům k oslavám nebo podnikovým akcím. Prosadit se na trhu je dnes těžké. Velké firmy mají síť prodejen, které si zaváží vlastním pravidelným závozem a tato možnost mi jako malovinaři chybí. Na druhé straně nemám problém

Vine Bartonek

Václav

vysvětlit zájemci, že nějaké víno je již vypito nebo vyprodáno a nabídnout mu jinou odrůdu.

Se zemědělstvím se pojí i potřeba využívat stroje – traktůrky, sekačky, postřikovače. Baví tě tato součást práce – vrtat se v motorech, nebo ji raději svěříš odborníkům?

S tím souvisí i veškeré investice do technologie i mechanizace. Dřív mi stačila nabroušená „tulaja“, sítko na vápno a měděná konev na záda. Postupně jsem přešel na automatické okopávání a nesený postřikovač za traktor. Podle ustáleného složení jednoho postřiku mám vypracovaný celoroční postřikový plán, ve kterém se počítá s preventivní k přírodě šetrnou ochranou, a tak nemusím hasit případné tlaky plísní a hub jedovatými dryáky. Také už do vinohradu nejezdím s dvoukolkou, ale z malotraktorku jsem přešel na profi traktor, který má pod kapotou 75 koní. Oproti levné dvoukolce se vždycky po servisní návštěvě u profesionálů u výsledného účtu za hodinovou práci několik hodin vzpomínám. Technika jde dál mílovými kroky a bez počítače už žádný mechanik nepracuje a oprava doma na koleně jako zastara už není možná. Ostatní veškeré celoroční, neboli „zelené práce“ si zajišťuji s rodinou sám, pouze na sběr mi jezdí pomáhat přátelé a obchodní partneři.

Jsi vinohradník i vinař, která fáze v průběhu výroby vína je podle tebe nejkritičtější, kdy se to nejčastěji dokáže pokazit? A stává se ti, jako profesionálovi, že se občas něco nepovede?

Od lamentování se zpět vrátíme k vínu. Podle mne je základ ve vinohradě a bez kvalitních hroznů

v dnešní době nelze vyrobit kvalitní víno, a když se něco nepodaří, tak to už je o tom panu „Kozderkovi“, který případnou vadu při ochutnávce vychválí a víno prodá, nebo to vše jde do ztrát ve výrobě. Já mám tu výhodu, že pracuji s malými objemy a chybami se člověk učí.

Co si myslíš o současném stavu vinic v Boleradicích? Jak vidíš budoucnost tohoto tradičního zemědělského odvětví u nás?

Co se týče vinohradů a vinohradníků v Boleradicích? Jsem rád, že je u nás několik mladých vinařů, kteří mají zájem se ve svém volnu vinařením bavit, ale jsou to jen malé kapky v moři. Jak jsem se již zmínil, vybudování vinice nebo vybavení sklepního hospodářství je tak obrovská investice, že pokud není již vše připravené v rodině po předchozích generacích, noví mladí vinaři se asi neprosadí a tento koníček postupně zanikne. Prodej a výrobu vín zajistí jen profesionálové přesně tak, jak je tomu již všude ve světě. Dál už budeme jen vzpomínat na to, kolik vinic v katastru obce bylo a kolik lidí

se malému vinaření věnovalo. Možná ani mladší generace nechce po svém zaměstnání ještě pracovat na druhou směnu, ale cestovat a užívat si života. Já zatím žádného pokračovatele nemám, a tak veškeré vložené investice do vinaření si musím ještě do důchodu užít.

Letošní rok je pro vinohradníky trochu zkouškou – nejdřív na jaře mrazíky, které v létě vystřídaly podmínky nahrávající plísňovým a houbovým chorobám. Postihlo něco z toho i tvoje vinice? Dokážeš odhadnout, jaká bude letošní úroda? (pozn. red. – Rozhovor byl veden v srpnu.)

Ano, letos jsou podmínky ve vinohradě mimořádné. Jarní mrazíky mi sice révu poškodily minimálně, ale následné ruční práce byly dvojnásobně náročnější než v běžném roce. Bujný růst i obrovská horka bez vody nebyla v předchozích letech tak výrazná. Choroby ani škůdci mi

doposud potíže nedělali, ale je konec srpna a už začínáme se sběrem, a to ještě nemám ani rozvěšené všechny sítě proti špačkům. No a dokud nebudou hrozny doma, můžou přijít třeba kroupy. Do toho ještě nízká výliskost a...

Zkrátka, to je každoroční vinařská loterie. Ale pořád stojí za to, se jí zúčastnit.

Děkujeme za odpovědi a přejeme spoustu dalších úspěchů nejen na poli vinařském.

Redakční rada

Pozvání na Martinské hody

Boleradští stárce, starky a chasa vás srdečně zvou na Martinské hody, které se budou konat v **sobotu 9. 11. 2024 od 20:00** hodin v sále městyse Boleradice.

K tanci, poslechu a dobré náladě Vám bude hrát DH Zlatulka.
Těšíme se na Vaši účast.

**Letošní 1. stárkovský pár,
Aneta Korábová a Patrik Sedláček**

Kde to je?

Kdo z čtenářů si dokáže vybavit, kde se nachází tento tvar? Pro někoho snadné, pro druhého oříšek. Správná odpověď z minulého čísla – „panenka“ se nachází na kříži u kapličky.

Farní kronika nám říká, že kříž byl v roce 1905 postaven za podpory Juliany Stehlíkové, místní občanky, která, nemaje dětí, rozhodla se finančně podpořit církev. Na podstavci kříže je vyobrazena Panna Maria Bolestná (někdy též Sedmiboletná, podle počtu různých utrpení, kterými si musela v životě procházet).

Redakční rada

Muzeum Ve dne v noci

Pokračujeme vytvářením seznamu aktivit, které je potřeba vyvinout a taky překonat při připravování obsahu muzea. Hlavní arbitř a kurátor Milan Salaš byl na operaci kolen, což ho na nějakou dobu vyřadilo z činností, které prováděl pro náš projekt muzea Ve dne v noci. Jednal jsem tedy trochu sám po vlastní ose a oslovil přátele, co by mohli být v muzejní radě, a zručné řemeslníky jsem vyzval ke spolupráci na výrobě muzejních vitrín. Jejich jména se dozvíte příště, a to proto, že nyní má přednost dáma, co svou neutuchající aktivitou, trpělivostí a cítěním dokázala vygenerovat takzvaný „inspirační obraz“, který bych rád použil k navození atmosféry doby, z níž předměty v muzeu budou pocházet. Zkuste hádat, co na obrázku je. Ano, tušíte správně, ale je to fantazie inspirovaná původními okny v Kostele sv. Jana Křtitele a tušením, jak možná mohl vypadat střed Boleradic před tisíci lety. Vidíte je v obraze?

V zimě uspořádáme přednášku doktora Milana Salaše o dobách dávno minulých. Konec doby

bronzové a Slované. Jak říkají archeologové, vše, co není doložené, je jen fantazie. Pojďte s námi tedy chvíli fantazírovat nad obrazem. Říkáte si asi, kdy už konečně prozradí, kdo to namaloval. Malování se statečně zhostila Malgorzata Anna Pitkiewicz. Úkol to

nebyl snadný, protože to každý určitě uvidí trochu jinak, správněji a odborněji. Nebudme ale příliš úzkoprsí a na začátek muzea Ve dne v noci trochu popustíme uzdu fantazii.

Radim Koráb

Ještě letos léto?

Ano. Přestože jsme si ho užili vrchovatě a 57 tropických dnů v roce 2024 je opravdu požehnaný počet, ta letní atmosféra přece jen občas chybí, jak se večery začínají prodlužovat, co myslíte?

Letní atmosféra se ale dá navodit i na podzim. Pomůže k tomu hřejivá hudba s kořeny ve slunné Brazílii. Říkají Vám něco pojmy partido alto, afoxé nebo baião, bossa nova či samba? Pokud ano, už jistě víte, na co se těšit. A pokud ne, je nejvyšší čas to zjistit!

pátek
18. 10. 2024
TRIO 43
20:00

Hudební klub Freeda u Palánů přivítá čtveřici brněnských muzikantů, kteří nás přenesou na vlnách hudby až za Atlantik. Pohodovou, relaxační atmosféru večera dokreslí vůně ovoce a svěží koktejly.

Vstupenky jsou k mání v Kavárně u Palánů, nebo si o ně pište online na freeda.bole@gmail.com. Cena za vstupenku je **250,- Kč**. Pokud byste ji ale koupili v kombinaci se vstupem na zimní koncert **Gentlemen's Clubu**, zaplatíte jen **400,-** za obě. Na oba koncerty srdečně zve:

Hudební klub Freeda

Tajemství Přestavlk

Uprostřed polí mezi Boleradicemi a Morkůvkami se rozprostírá malé zatravněné návrší, které nese jméno po dávno zaniklé středověké vsi Přestavlk. Dnes tuto osadu, která stávala pod lesem na pravém svahu nad potokem, svým jménem připomíná pouze trať v mapách a malý potůček, který pramení u Klobouk a vlévá se do Harasky. Osada Přestavlk patřila v letech 1210–1464 zábrdovskému premonstrátskému klášteru, ale r. 1464 se uvádí jako již pustá. V minulosti se zde podařilo nalézt několik úlomků keramik, převážně ze 14. a 15. století, a právě v tomto období, období husitských válek, vesnice nejspíš zanikla.

Loch, důl či vstup do pekla?

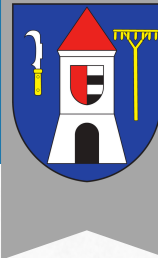
Již více než 10 let bylo možné na zmíněném návrší pozorovat propadlinu, která se časem více a více zvětšovala. Z nenápadné nory v zemi se během let stal propad o šířce 2–3 metry a hloubce 4–5 metrů. Lokalita bohužel leží v katastru města Klobouky u Brna a nikdo o průzkum a zabezpečení zájem nejevil. Až v srpnu 2024 z iniciativy Morkůvek a Boleradic proběhlo terénní šetření, které vedlo ke svolání komise za účasti archeologů z Archeologického ústavu Akademie věd ČR a starostů okolních obcí.

Na základě pozůstatků mezních pásů, které obklopují oblast propadu, lze určit, že se neznámá podzemní struktura nachází v areálu přestavlké hospodářské plužiny, která kdysi středověkou vesnici

obklopovala. Na aktuálních leteckých snímcích (mapy.cz) jsou ve vegetaci stále zřetelně viditelné bodové a liniové útvary, které naznačují, že jádro zaniklé středověké vesnice leží poněkud severněji od místa propadu.

Provedený průzkum ukázal, že se na dně šachty nacházejí další dvě chodby v podobě uměle ražených štol hornickým způsobem. Tunely jsou poměrně velké, menší člověk jimi může projít i vzpřímeně. Celkem se podařilo zmapovat přes

20 metrů chodeb v hloubce přes 4 metry pod povrchem. Je však pravděpodobné, že podzemních chodeb je v okolí více, náhodný propad totiž nebyl původní vchod, ten se dosud nepodařilo lokalizovat.

Jednou z našich domněnek bylo, že se jedná o středověký loch, tedy jakýsi středověký sklep, který mohl být pod někdejší budovou této vesnice. Lochů se totiž v našem okolí našlo již mnoho. Nebyly ale nalezeny žádné odvětrávací drobné šachty ani niky pro louče a kahany, tudíž se tato možnost neprokázala. Nepotvrdilo se ani, že by se jednalo o únikové trasy ze zaniklé obce. Objevený systém je poměrně členitý a nepravidelný, únikové trasy se kopaly v přímce a bez zbytečných zatáček. V chodbách se našly pouze kostry dvou uhynulých zvířat.

Podle archeologů se tak nejspíše jedná o dávno zapomenutý starý důl, v němž se možná v 19. století těžil písek, kámen a šterk na stavební účely. Není jasné, kdo a v jaké době zde tuto práci prováděl, a místní zdroje k tomu neposkytují žádné konkrétní informace. Podzemí zřejmě nesouvisí se středověkými lochy, což naznačuje, že jeho vznik se datuje až do raného novověku. Je

možné, že podzemní prostory byly vybudovány z podnětu tehdejšího majitele pozemku, který zde mohl mít své vlastní záměry nebo potřeby, i když přesné důvody a okolnosti zůstávají nejasné.

Jisté je, že Přestavlky a objevené podzemní chodby stále zůstanou opředeny tajemstvími. Z bezpečnostních důvodů je již dnes propad uzavřen a zabezpečen, a v blízké době s ohledem na bezpečnost také nejspíše dojde k plnému zasypání. Nicméně další průzkum

lokality je možný i z povrchu. Archeologové navrhli použití geofyzikálních metod, které by mohly odhalit plný rozsah podzemních chodeb, včetně původního vstupu. Tato metoda by také mohla prozradit polohu a velikost původních staveb, není vyloučeno, že v lokalitě stával větší dvorec či tvrz. Další postup a případný průzkum bude záležet na ochotě vedení dotčených obcí průzkum realizovat a financovat.

Jiří Víteček

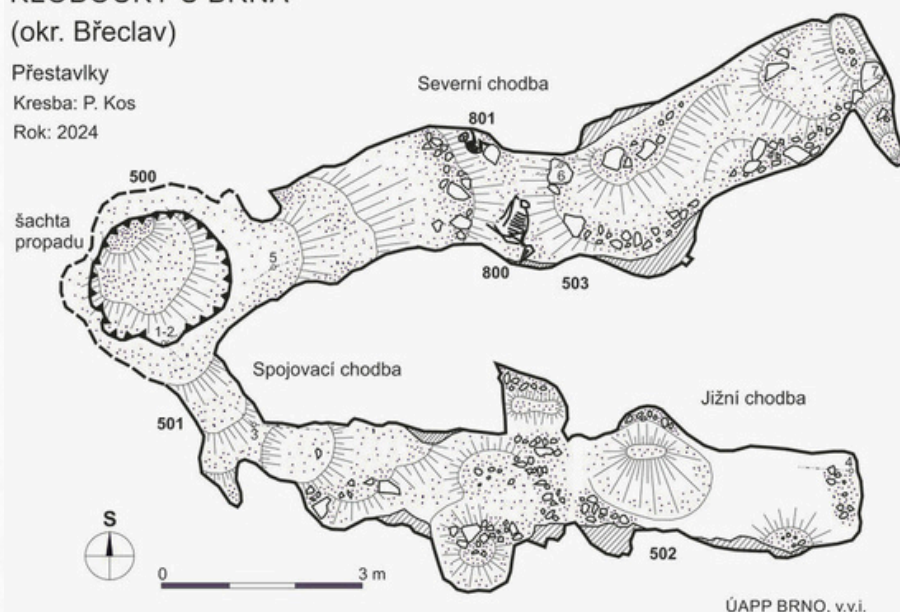
KLOBOUKY U BRNA

(okr. Břeclav)

Přestavlky

Kresba: P. Kos

Rok: 2024

Kterak Přestavlky ke svému jménu přišly

Přestavlky bývaly dříve celé zarostlé lesem. Jejich název pochází od toho, že se až do těchto lesů toulávali vlci. A není to tak dávno, co se tu vlci proháněli.

Otec mé babičky, Tomáš Pilát, vypravoval, že jeho otec byl jednou v lesích nad Přestavlkami vlky přepaden. Poněvadž byl silný, nelekl se jich a nejsilnějšího vlka, vůdce smečky, chytil a na zádech donesl do Klobouk. Přestavlky se prý jmenují tak od té doby, co vlk přestal být postrachem člověka.

Pověsti z kraje Mrštíků a Herbenova,
Josef Ošmera, 1940

Středověký loch aneb umělé sluje kolem Boleradic

Jak bylo zmíněno na předešlých stránkách, domnívali jsme se, že nalezený propad u Přestavlk bude odpovídat středověkému lochu. Tento pojem je dnes již poněkud archaický a ruku na srdce, kdo z čtenářů by ho dokázal definovat?

Loch je výraz používaný pro podzemní prostor, často ve formě sklepa, který byl vyhlouben nebo vystaven v období středověku. Vyskytují se především na jihu Moravy a v Dolním Rakousku. Lochy měly několik využití:

Skladovací prostory: Nejčastěji sloužily k uchovávání potravin, zejména obilí, zeleniny, vína a dalších zásob. Díky stabilní teplotě a vlhkosti byly ideálním místem pro dlouhodobé uskladnění potravin, které bylo nezbytné pro přežití v dobách, kdy nebyly dostupné moderní konzervační metody.

Úkryty a obrana: V některých případech mohly sloužit jako úkryt během válečných konfliktů, obléhání nebo nebezpečí. Byly dobře ukryté a nepřístupné, což je činilo vhodnými pro ochranu lidí i majetku.

Pevnostní účely: Lochy mohly být součástí obranných staveb, jako byly hrady či městské pevnosti, kde fungovaly jako součást podzemní infrastruktury, často pro přístup nebo přesun zásob.

Karel Jar. Bukovanský, nadučitel v Pol. Ostravě, v časopise Muzejního spolku Olomouckého v roce 1884 líčí lochy na kloboucku takto: „Jeskyňe umělé jsou dlouhé, rukou lidskou v hlinovici vykopané chodby podzemní, které se na četných místech naší milé vlasti vyskytují. Lid jim říká „lohy“ též „lochy“.“

Pokud se zamyslíme nad původem slova, vyvstanou nám na mysli slova jako pelech (historicky pelouch) či brloh, tedy slova označující podzemní zvířecí úkryt. Německy mluvící čtenáři pak jistě vědí, že loch německy znamená otvor nebo díru.

Nadučitel Bukovanský, který lochy důkladně prozkoumal, dále kloboucké lochy popisuje jako „Asi 2 metry vysoké, 0,7 m široké chodby podzemní, které snad na několik hodin po krajině se táhnou a do nichž na rozličných místech vede více otvorů. Podzemní tyto chodby vykopány jsou ve žluté hlíně, která přináleží době diluviální. ... Dlouhý průkop v hlinovici vykopaný, který daleko pod městysem Kloboukami ano i do okolních lesů, jako jsou: les „Přestavky“, les „divácký“ aj., vede. Průkopem tímto může jedna toliko osoba volně ku předu jíti.“

Z jeho dalšího detailního popisu vyplývá, že lochy byly opravdu rozsáhlé, desítky či snad stovky metrů dlouhé. Obsahovaly také komůrky, kde byla malá, z hlíny upěchovaná sedadla, výklenky pro kahánek a malý kulatý otvor až k povrchu pro přívod čerstvého vzduchu. V roce 1884, kdy tento článek sepsal, dochází k závěrům, že „Otevření lochů klobouckých vyžadovalo by nyní velkého nákladu.“ Již v této době byly značně poškozené, mnohdy i s 1 metrem naplavené zeminy.

Ve zmíněném časopise pak najdeme ještě jednu zajímavou reakci od pana V. H., který píše: „Lid v Kloboukách říká, že jsou to skryše, v nichž obyvatelé před nepřítelem zásoby své ukrývali a také sami po čas války

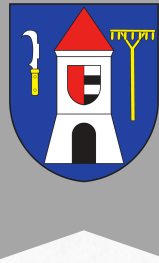

přebývali. Tak zachovala se pověst, že když ukrutní Tataři v krajině zdejší řádili, obyvatelé do lochů se utíkali; zvláště tak činily prý ženy a děti; mužové obyčejně s dobytkem do lesů uprchli. Přikvapivší Tataři sebrali kde co bylo, ale majíce ještě v úmyslu ženy a děti do zajetí odvésti, odejeli prý potom jen tak na oko, a zase potichu se vrátili. Na to prý buď sami do lochů volali, nebo někomu z domácích zajatých volati veleli: „Hančo, Kačo, Marjáno, Terezo polez, už jsou ty šelmy pryč!“ Ženy uvěřivše takovému volání, prý vyšly, ale byly schytány a po tatarsku pak s nimi nakládáno. – Leč zachovala se v lidu ještě jedna velmi nejasná paměť o loších. Když jsem posledně s větší společností lochy navštívil, vypravoval nám jeden stařeček takto: Za dob, co už není pamětníka, bydlel v lochách pranárod Zemčáků nebo Zemkařů. Co to byl za lid, nikdo už neví. Týž stařeček pravil, že lid ten asi docela jinak žil a vyhlížel než my, když v zemi přebýval. – Jak již p. Bukovanský podotkl, jest u Klobouk také mnoho lochů v lese. Zvláště v lese nad Přestavlkou, řečeném „na rovinách“, pak v lese „nad novými horami.“

Při čtení těchto řádků čtenáře ihned napadá, jestli i pověsti o tunelech pod Pasekami nemohou být pravdivé, byly to lochy? A i když nově objevené chodby u Přestavlk nejspíše nemůžeme za lochy označit, jistě je, že stále máme i v našem nejbližším okolí co zkoumat a objevovat.

Jiří Víteček

Na Lukov je cesta, jako jedna ze sta...

Máte rádi výlety na hrady a zámky? A byli jste už na bývalém královském hradě Lukově? Ne? Tak to zkuste napravit. Výlet do srdce Hostýnských hor nedaleko Zlína určitě stojí za to. Odměnou vám bude nejen krásná a divoká příroda, rekonstruovaná zřícenina hradu ale i pěkné výhledy do kraje na pomezí Hané a Valašska.

A přidám vám ještě jeden důvod proč zrovna hrad Lukov. Tím důvodem je šlechtic Jan Adam z Vickova, který byl na přelomu 16. a 17. století vlastník Čejkovického panství, pod které spadaly tehdejší Boleradice. Byl diplomatem v královských službách, studoval v Itálii, cestoval po Evropě. Jeho žena Mariana z Bubna byla na tehdejší dobu vzdělaná žena a vedla veškeré hospodaření na jeho panství. Protože byl aktivním účastníkem protihabsburského povstání v roce 1621, propadl veškerý jeho majetek císaři a byl nucen se skrývat před pronásledováním právě v lůně Hostýnských hor na hradě Lukově. Posléze se stal jedním z iniciátorů vzpoury Valachů proti císaři a postavil se do jeho čela. Zato ho stihl nemilosrdný osud: zahynul nedaleko hradu Lukova v šarvátce s císařskými vojsky pravděpodobně v roce 1627.

Počátky hradu Lukova sahají do první třetiny 13. století. Z této doby pochází fragmenty kamenných prvků, které dokládají působení kameníků významné velehradské stavební huti. Je nepochybné, že hrad byl v této době v držení královské koruny, přestože na počátku 14. století jej nacházíme v držení mocného rodu Šternberků, o čemž svědčí zmínka z roku 1332. Ale už následujícího roku se hrad vrací do rukou krále, jak o tom píše ve svém životopise český král a římský císař Karel IV. Ovšem v jeho moci nezůstal dlouho. Už někdy v roce 1342 náleží opět Šternberkům, v jejichž správě zůstal takřka po dvě stě let. V roce 1392 se zmiňuje papež Bonifác IX. o existenci hradního

kostela Sv. Jana, ve kterém se přechovávají ostatky Sv. Kříže.

Do Lukova je velmi snadné se dostat ze Zlína – autobusem je to za čtvrt hodinky. Z Boleradic to bude veřejnou dopravou trochu složitější, celodenní výlet vás nemine. Pokud však pojedete autem doporučuji jet po D2 a D1 až do Holešova a odsud je to již kousek po místních komunikacích. Cesta vám zabere asi půldruhé hodiny.

Výchozím bodem bude parkoviště na okraji stejnojmenné obce Lukov, kde najdete turistický rozcestník. Odsud je to pěšky po červené do kopce něco málo přes kilometr (ano hrady se stavěly na kopcích). Cesta po lesní cestě není příliš náročná a zvládnou ji i děti.

Samotný hrad je dnes již zříceninou, ale i tak jsou v jeho okolí dosud

patrné rozsáhlé terénní úpravy, různé valy a hradební zdi. Ještě před vstupem vás přivítá dřevěná socha hradního pána Zdeňka ze Šternberka v plné zbroji. Hrad má vstup jaksepatří zajištěn mohutným mostem klenoucím se nad hlubokým hradním příkopem. Vstup stráží znovuobnovená brána s věží a pokladnou. V jeho areálu najdete palác s několika komnatami, hradní kapli, ochozy se střílnami na hradbách a také množství panelů s vysvětlujícími texty, plány a fotografiemi. Součástí prohlídky je i výstava artefaktů z doby, kdy byl hrad obýván. Protože od konce 18. století byl hrad již opuštěn mnoho toho z vybavení a mobiliáře nezůstalo. Za zmínku snad stojí, že dvě bytelné renesanční skříně z původního mobiliáře hradu, pocházející z počátku sedmáctého století, jsou k vidění na nedalekém zámku Lešná.

O správu a obnovu se stará Spolek přátel hradu Lukova a na jeho stavu je to znát. Až si hrad prohlédnete, můžete se občerstvit v hospůdce v podhradí, děti se mezitím vyřádí na nejružnějších prolézačkách. A pokud byste se na hrad vydali stylově koňmo, najdete tam i stání pro vašeho oře.

Hrad je sice otevřen celoročně, ale jen přes sezónu jsou k vidění expozice v obnovených částech hradu. Vstupné je 70 Kč a je možné si koupit i rodinné vstupné za 220,- Kč. Užitečné bude podívat se na stránky www.hradlukov.cz, kde najdete všechny potřebné informace.

Ještě malý dovětek: Jak jsem napsal v úvodu s hradem Lukovem je spojen smutný osud Jana Adama z Vickova. Ovšem s rodem pánů z Vickova je spjato ještě jedno významné místo nedaleko od hradu. Je to obec Prusinovice, kde v místním kostele sv. Kateřiny Alexandrijské uchovávají... Ale o tom zase příště.

Jiří Janda

Vzpomínáme na staré časy III

*I v podzimním čísle zavzpomínáme na doby minulé. Tentokrát jsme se našich pamětníků zeptali, jak vzpomínají na historii pěstování tabáku v naší obci, jak v dětství trávili volný čas na sklonku léta a jestli mají nějakou speciální vzpomínku na významnou osobu naší historie. Se svými vzpomínkami a zážitky se tentokrát podělili manželé Jaroslav a Jarmila Vítečkovi (*1938 a *1946), paní Božena Veselá (*1937) a paní Libuše Hříbová (*1939).*

Boleradice byly v minulosti úzce spojeny také s pěstováním tabáku, který měl v místním hospodářství významné místo. Můžete nám říci, kde a jak se v Boleradicích tabák pěstoval a následně sušil?

Tabák se zde začal pěstovat ve větším měřítku hlavně po válce, především jako přílivýdek. Lidé ho pěstovali všude, kde to bylo možné – na zahradách i na polích. Mnoho z nich si postavilo vlastní dřevěnou sušárnu, nebo sušili tabákové listy na trámech na půdě. Sazenice si každý vypěstoval sám, obvykle v pařeništích. V létě, jakmile začaly listy žloutnout, se postupně odspodu odlamovaly. Horní část rostliny se nikdy nesbírala. Listy se propichovaly ve stopce speciální jehlou na tabák a věšely se na šňůry, asi palec od sebe, aby se nedotýkaly. Na podzim, když listy uschly, se narovnaly a u stopky svázaly lýkem. Poté se odvážely do Strážnice k prodeji. Takto to fungovalo, dokud pěstování nepřevzalo JZD, které pak postavilo velkou sušárnu v Pekelné.

Manželé Vítečkovi (*1938 a *1946)

Tabák se pěstoval v Boleradicích v JZD, ale taky soukromě, pro vlastní potřebu. Listy se k sobě svazovaly drátkem a zavěšovaly do sušárny. Naproti stadionu byla družstevní sušárna. Po usušení se listy kartáčem srovnaly, vytrídily podle velikosti

Skládání tabáku, tetičky "Pekelňačky".

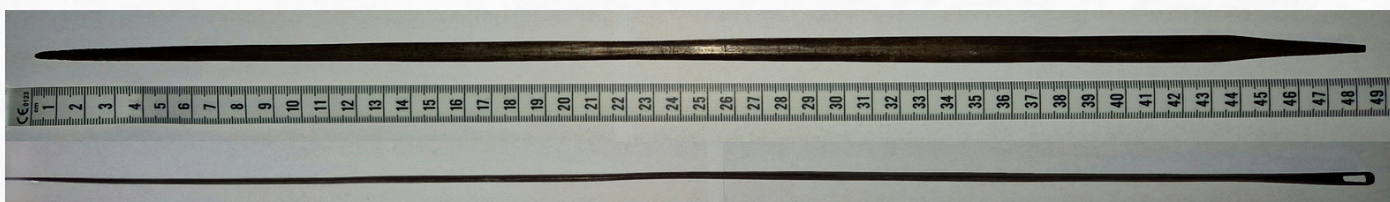
a pak se odvezly do tabákové továrny ve Strážnici. Poslední tabák se v Boleradicích pěstoval někdy v 60. letech v Randli. Mohlo ho být tak 3–4 ha. Ale přišla velká voda a všechny tabákové rostliny byly odplaveny. Když skončilo zpracování tabáku ve Strážnici, přestal se pěstovat i družstevní tabák v Boleradicích.

Libuše Hříbová (*1939)

Když se řekne konec léta a podzim, na jaké dětské hry a aktivity nejvíce vzpomínáte? Vyráběli a pouštěli jste draky?

Na podzim jsme chodili pomáhat rodičům kopat brambory a při pálení natí jsme si opékali brambory. Kluci si vyráběli a pouštěli draky, my holky jsme zase vyráběly s kukuřičného šustí panenky a postavičky. Hrávali jsme si hodně při pasení hus ve Psinkách, tenkrát tam bývala i pole. Jednou přišla bouřka a husy nám uletěly – neměly zastřižená křídla. S tatínkem jsme je potom hledali a našli až „ve stání“ (u vrby). U autobusové zastávky bývala alej kaštanů a z těch jsme na podzim vyráběli různá zvířátka a postavičky. Taky jsme sbírali kaštiny pro lesní zvěř.

Božena Veselá (*1937)

Jehlice na tabákové listí.

Sušárna na tabák v Pekelné

Od léta jsem s Jindrou Stehlíkem choval bource morušové. Až se zakuklili, tak jsem posbíral kokony a posílal jsem je do Bystré u Poličky, kde z toho vyráběli pravé hedvábí! Kokony byly buď bílé nebo žluté, žluté byly mnohem cennější. Za to mi pak poslali šaténky (lístky na textil) nebo molino (plátno) a maminka nám z toho šila oblečení.

Jaroslav Víteček (*1938)

Na podzim jsem chodila s klukama pouštět draky do Vorlíček. Pásli jsme tam taky husy a vždycky jsme museli ještě nasbírat kytici klásků pro husy na doma. Pást jsme chodívali ráno a navečer. Taky jsme hrávali s balónem hru „na bzika“ a taky „na města a zvířata“.

Libuše Hříbová (*1939)

Letos slavíme 106 let od vyhlášení samostatného Československa. Pamatujete si, jestli a jak se v Boleradících před rokem 1948 slavil 28. říjen? Měl(a) jste příležitost potkat nějakou významnou osobnost první, druhé či třetí republiky?

Oslavy vyhlášení samostatného Československa si nepamatují.

Komunisti tento svátek přetvořili na den znárodnění, asi aby se na původní význam zapomělo.

Se školou jsme jeli v roce 1947 do Brumovic, kde jsme se potkali s prezidentem Benešem, který se tu zastavil, aby navštívil rodný dům Jana Herbena. Stáli jsme ve špalíru, od silnice v kopečku ke kostelu, mávali jsme a pan prezident se svoji chotí, paní Hanou Benešovou, prošli kolem nás.

Jaroslav Víteček (*1938)

Vzpomínám si, že jsme s maminkou jely do Brumovic, podívat se na pana prezidenta Beneše. Byla jsem ale malá, a mnoho si z toho už nepamatuji.

Libuše Hříbová (*1937)

Děkujeme za další zajímavé vyprávění. Věříme, že bylo přínosné a poučné i pro naše čtenáře. Za fotografie děkujeme také paní Jitce Šlancarové.

Jiří Víteček a Dana Veselá

Sklizeň řepy, začátek 60. let, kolorováno.

Zleva: Vašíčková A., Soukopová J., Procházková A., Vítečková Š., Vítečková K., Vítečková M.

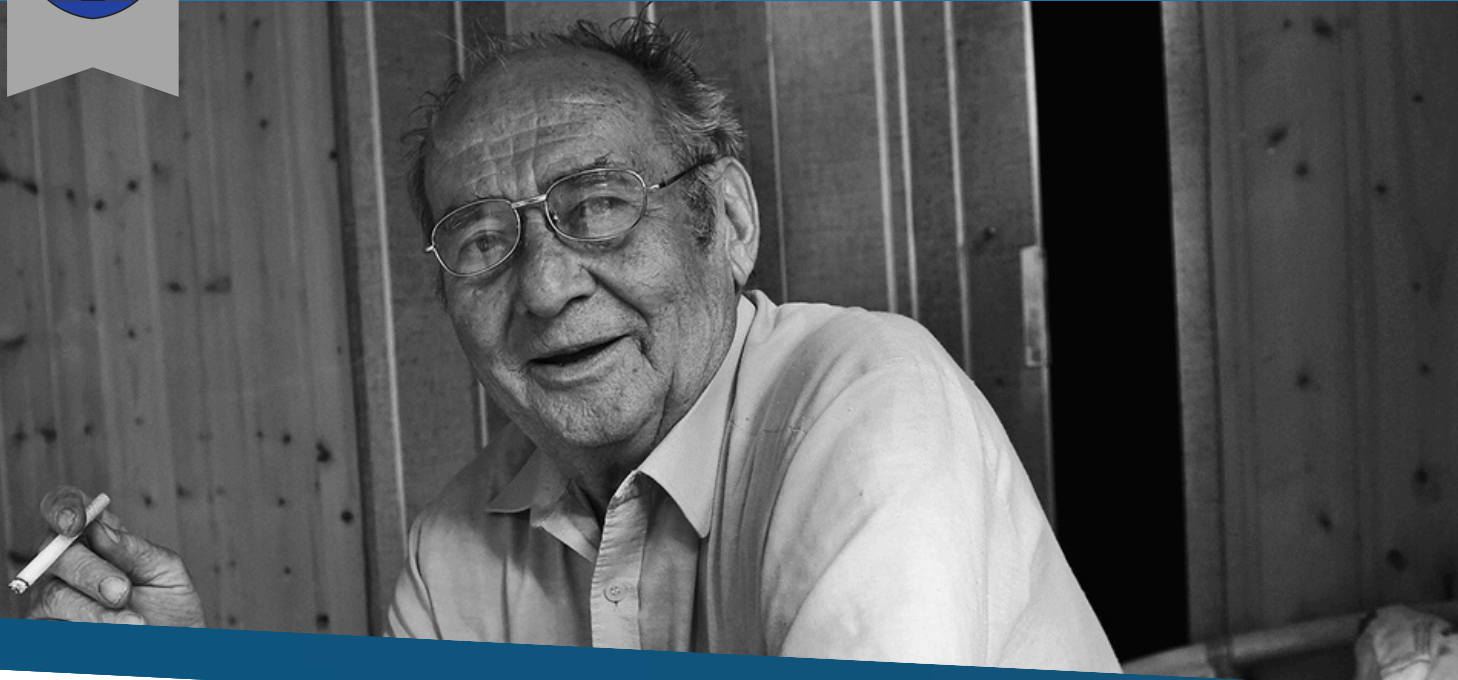
Pozvánka na

DEN VÁLEČNÝCH VETERÁNŮ

**v pondělí 11. 11. 2024 v 10 hod.
u pomníku padlých v 1. sv. válce**

Společně uctíme památku všech obětí 1. sv. války, padlých boleradických mužů i obětí válek novodobých a vzpomeneme válečné veterány. Je mnoho jmen vytesaných do tohoto pomníku – vašich předků. Přijďte uctít jejich památku, zaslouží si to.

Mgr. P. Kabela

Pochopit vraha

Na jaře letošního roku vzbudil rozruch na poli české kinematografie seriál **Metoda Markovič: Hojer**. Tento kritiky uznávaný a veřejností nezvykle vysoko hodnocený český seriál se brzy dostal na přední příčky žebříčků (například na webu Československé filmové databáze je jedničkou mezi českými seriály). A znovu se tak dostalo do popředí i jméno Jiří Markovič, kriminalista nebývalého věhlasu. Jeho styl vyšetřování možná někomu připomene slavný seriál *Mindhunter* (v Česku vysílaný pod názvem „Lovci myšlenek“).

Podobně jako hlavní hrdinové tohoto pořadu se pan Markovič snažil pochopit, co se děje v hlavě vraha. Navštěvoval odsouzené ve věznicích a získával od nich cenné zpovědi, které mu pomáhaly se zorientovat v motivech a pohnutkách kriminálníků. Tyto jedinečné zkušenosti poté využíval ve své praxi a dokázal tak odhalit bezpočet zločinců, včetně těch nejobávanějších.

Jiří Markovič se narodil 16. listopadu 1942 v Boleradicích. Přestože je jedním z momentálně nejslavnějších místních rodáků, na jeho život zde si

vzpomene jen hrstka pamětníků. Brzy se totiž s rodinou odstěhoval do Jeseníků a později do Prahy, aby se stal mezinárodně uznávaným kriminalistou. Na venkov ale nezanevřel, zamiloval si Šumavu, kde měli chatu rodiče jeho manželky a i on sám, kdy to šlo, utíkal před ruchem města do lesů.

Přesto však jeho povolání, kterému se začal věnovat jako dvaadvacetiletý a zasvětil mu celý život, vyžadovalo, aby většinu času trávil v pražských Ďáblicích. Zde také pracoval na svých nejznámějších případech – „spartakiádního vraha“ Jiřího Straky či „sadistického vraha a kanibala“ Ladislava Hojera, kterému se věnuje zmíněný seriál z r. 2024. Celkem dopadl sedm vrahů, kteří dostali trest smrti. S absolutním trestem, ale on sám ztotožněný nebyl. Další desítky zločinců si díky němu „odseděly“ mnohaleté tresty ve věznicích. Dokázal zajistit sedmileté období, během kterého nebylo v Praze jediné neobjasněné vraždy.

Svoji profesionální činnost ukončil v roce 1999, aby mohl se svojí manželkou Evou trávit klidný důchod na Šumavě. V roce 2008

Markovič vzpomínal i na některé detaily dokreslující jeho vztah s Hojerem, které se posléze objevily i v seriálovém zpracování.

„Když jsme se vraceli z rekonstrukce ružínské vraždy, položil mi v autě hlavu na rameno a usnul. Sledoval to užasle jeho slovenský advokát a řekl mi: Kdybych to neviděl na vlastní oči, nebudu tomu nikdy věřit.“

(NEORTODOXNÍ VYŠETŘOVATEL A BESTIÁLNÍ VRAH: MARKOVIČ A HOJER V ARCHIVU ČT, J. Adamus, J. Hošek, 24. 3. 2024)

vydal knihu s názvem *Lovec přízraků: vraždy, které šokovaly republiku*, která se věnuje případům, s nimiž se během kariéry setkal. O sedm let později vyšla další kniha *Kriminalista: legenda pražské mordparty deviantům na stopě*. Seriálu *Metoda Markovič: Hojer* dělal Markovič poradce a účastnil se psaní scénáře, aby zápletky vyzněly opravdu tak, jak mají. Jeho uvedení na obrazovky se bohužel nedařilo.

Pan Markovič zemřel před dvěma lety, 20. října 2022. Jeho blízcí na něj vzpomínají jako na člověka neobyčejně srdečného a empatického. Tyto vlastnosti, možná netypické pro kriminalistu, mu umožnily stát se jedním z nejúspěšnějších a nejslavnějších českých vyšetřovatelů.

Jiří Markovič z Boleradic

Jak vzpomíná na svoje dětství v Boleradicích se už pana Markoviče bohužel zeptat nemůžeme. Velmi mile nám ovšem na tuto otázku odpověděla jeho manželka Eva Markovičová, jejíž odpověď se svolením uvádíme v plném rozsahu:

Vážená paní Novotňáková,

Váš e-mail mne potěšil, je moc milé, že v Boleradicích na Jirku vzpomínáte, stejně jako on často vzpomínal na dětství, které tam prožil. Jen mi je líto, že já Vám s jeho vzpomínkami bohužel nemám možnost více pomoci. Z Jirkova vyprávění jen vím, že v době, když ještě navštěvoval střední školu, jeho rodiče se přestěhovali do Zlatých Hor v Jeseníkách, protože otec tam dostal práci a Jirka potom několik let žil u babičky. V Boleradicích zůstal hlavně proto, že v té době studoval na gymnaziu v Hustopečích a rodiče samozřejmě chtěli, aby tam studia dokončil. Z Jirkova vyprávění jsem pochopila, že proti jejich rozhodnutí neprotestoval, naopak tato situace mu velice vyhovovala. Jednak proto, že babička neměla čas zajímat se o jeho studijní výsledky a hlavně měl v Boleradicích kamarády, se kterými si odloučení od rodičů a pobyt v Boleradicích skvěle užíval. Vyprávěl mi různé vtipné příhody, které spolu s kluky zažili, ale bohužel po letech, které od té doby uplynuly, si na detaily už nevzpomínám. Jenže žádná legrace netrvá věčně, a tak se otec o některých veselých zážitcích svého syna dozvěděl a nekompromisně ho odvelel do Zlatých Hor. Tam mu zařídil dokončení studia na gymnaziu v Krnově. A to byl opravdu konec legrace. Přesto po velmi tvrdém

režimu na krnovském gymnaziu zvládl maturitu a potom v Praze vystudoval při práci vysokou školu (týden po promoci skončil v nemocnici s infarktem).

A teď se mi vybavila ještě jedna vzpomínka. Jirkova babička byla velice zbožná. Nejenže pravidelně chodila do kostela, ale měla i značné znalosti z různých náboženských časopisů a její největší touha byla zúčastnit se mše v chrámu sv. Víta. A tak Jirka pro ni jednoho dne bez předchozího varování přijel, sousedku požádal, aby se jí na pár dní postarala o drůbež, a přivezl ji k nám. A babičce se splnil sen. Provedli jsme ji několika kostely a hlavně zažila v chrámu sv. Víta tu vytouženou mši. Nadšeně pak vyprávěla jaká to byla nádhera a co všechno tam viděla.

Jirka byl velice pohodový a citlivý člověk a byl známý tím, že dokázal slušně jednat i s těmi největšími grázly. Mrzí mne, paní Novotňáková, že toho o Jirkově rodišti nevím víc, ale pravda je, že on v Boleradicích prožil krásné dětství a rád se tam vždycky (a někdy i se mnou) vracel.

Srdečně Vás zdravím a přeji hodně zdraví a spoustu krásných dní.

Eva Markovičová

Podle pamětníků jezdil pan Markovič na prázdniny k babičce Anně Hrabcové do domu č. 212 a jako malý si rád hrával s dětmi v Chaloupkách a okolí kapličky. Později vyrostl v pohledného mladíka, na kterého si myslela nejedna slečna z dědiny. Byl to ale také dobrý

kamarád, výborný houbař, který dokázal najít hub tolik, že je s ostatními chlapci chodíval prodávat do Pavlovic a Hustopečí. Jezdil sem i později, když už se věnoval svojí kriminalistické kariéře a vyučoval v Budějovicích. Jaké bylo jeho překvapení, když v Boleradicích na hodech potkal svého tamního studenta, který sem přijel za rodinou! Inu, i taková setkání umí zprostitkovat život.

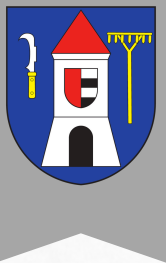
Oblíbeným ubytováním pana Markoviče byl jeden ze sklepů v Tihelní, kde byl příjemný klid. Rád si chodil do místní hospody popovídat se starými i novými známými. Nebylo ale na něm v žádném případě na první pohled poznat kriminalistu a kdo o jeho povolání nevěděl, jen stěží by jej hádal.

Za vzpomínání děkuji J. Vítečkové, M. Komínkové, V. Sedláčkovi a V. Stehlíkovi.

Kdo by se chtěl o panu Markovičovi a jeho vyšetřovacích metodách dozvědět více, může si dohledat rozhovor například pro pořad České televize Hyde park civilizace z roku 2016. Zajímavá jsou i dokumentární videa v článku *Neortodoxní vyšetřovatel a bestiální vrah: Markovič a Hojer v archivu ČT* (k přečtení a shlédnutí online).

Martina Novotňáková
Foto: Google Maps,
ČTK – Václav Pancer,
online na webu ČT ART

Putování do Mariazell

Protože mi v uplynulých několika letech z různých důvodů (covid, extrémní vedra ve Španělsku, vavrový prst mých lékařů ...) nevyšel můj záměr na pěší pout' do Santiaga di Compostella, rozhodl jsem se letos navštívit jiné významné poutní místo – Mariazell v Turnitzkých Alpách v sousedním Rakousku. Oproti Santiagu je tato pout' daleko kratší. Do Mariazell vede řada poutních cest zejména z Maďarska, rakouských zemí, ale také např. ze Slovenska. Asi nejznámější trasou je Via Sacra, ale také Vídeňská poutní cesta. Obě tyto trasy se místy dotýkají nebo křižují s mezinárodní dálkovou trasou do zmíněné Compostelly (můžete po ní vyrazit např. od kostela sv. Jakuba v Brně).

Protože jsem chtěl stihnout největší mariánský svátek v Mariazell (patrocinium), který připadá na 8. září, rozhodl jsem se právě pro Vídeňskou poutní cestu. Ta má cca 115 km, pokud ovšem poutník nezabloudí, což byl můj případ! Vyrazil jsem v pondělí 2. září z Hustopečí do Brna, z Brna do Vídně a z vídeňského nádraží se mi podařilo (ku podivu bez problému) nasednout do správného vlaku, který mě dovezl do okrajové části Vídně – Perchtdorfu, kde je výchozí bod této poutní cesty.

Turistické značení u našich sousedů je poněkud odlišné a méně přehledné než u nás. Místa až přepečlivě vyznačená místa vystřídají občas křižovatky, kde je značení nedostatečné, či dokonce zmatečné. Ale to už k takovému toulání patří. Je pozoruhodné, jak málo „tradičních“ poutníků s batohem (natěžko) jsem cestou potkával. Snad s výjimkou části poslední etapy z Josefsdorfu do Mariazell, kam vláčkem přijíždí stovky turistů s batůžkem a svačinou a ten poslední úsek dojdou pěšky. Ale přesně to jsem na pouti chtěl a očekával. Pout' by měla sloužit nejen k putování, ale má poutníkovi umožnit, aby byl pár dní sám se

sebou. Člověk si najednou uvědomí, jak málo toho vlastně potřebuje – vodu, místo na spaní, trochu jídla. A jak mu vůbec nechybí televize, rádio, noviny. Jak malicherné jsou některé starosti a problémy. I k tomu by mělo takové putování přispět.

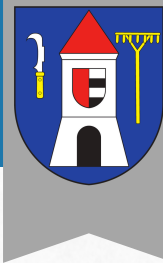
Při cestě po krásných rakouských horách, které ovšem dokážou někdy dost potrápit, jsem se ve vesnicích a městečkách, kterými jsem procházel, setkával s velkým pochopením. Když jsem např. potřeboval vodu, nebo pomoc s orientací, stačilo kouzelné slovo Mariazell a velký batoh na zádech! Taková vstřícnost upřímně potěší, a ten batoh najednou není tak těžký. Drobnou komplikací může být tzv. jazyková bariéra – tedy neznalost místního či mezinárodně používaného jazyka. V běžných situacích to není zase až tak velký problém (nádraží, obchody apod.), ale představte si situaci, kdy v cizí zemi potřebujete dříve výrazně vyššího věku, která přišla na hřbitov zapálit svíčku vysvětlit, že právě na tomto hřbitově potřebujete přenocovat. Při konverzaci „rukama nohama“ jde o docela slušný gymnastický výkon! (stalo se mi v osadě Schwarzsee, kam jsem omylem zabloudil).

A pak konečně Mariazell! Dosažení cíle je vždy příjemná záležitost. Zvláště, pokud je spojená s návštěvou dominanty tohoto poutního místa – místní baziliky. Úleva, kterou člověk pocítí, když v této monumentální katedrále odloží batoh, ten náhlý přísun pozitivních

emocí – to nelze vypsát, to se musí zažít. Jen představa, kolik milionů poutníků už navštívilo toto místo, kolik tu zaznělo modliteb, proseb, přání ...!

Nicméně, čekala mě ještě cesta do asi tři kilometry vzdáleného kempu u jezera Erlaufsee. Rychle postavit stan (můj nepatrný stan pro jednoho člověka, vypadal uprostřed mohutných stanů velikosti menších cirkusových šapit jako psí bouda). Potom konečně sprcha, nezbytné praní a rychle zase zpět do Mariazell. Večer před hlavním svátkem (patrocinium) tam probíhá tzv. světelný průvod. Se vzácnou soškou Panny Marie asi ze 13. století v čele, jde mohutný průvod poutníků se svíčkami po hlavní třídě města a se zpěvem se pak vrací do baziliky. Pouze tento a následující den lze tuto sošku vidět v původním, skromném provedení, bez zbytečných ozdob a ošacení, které mají původ v barokní době. V neděli dopoledne opět velká sláva za účasti pana biskupa ze St. Polten, kostel beznadějně plný, spousta lidí v místních krojích, velká výprava z Maďarska a neuvěřitelný hudební doprovod – historické varhany, orchestr, sbor, nádherná sóla. Závěrečný potlesk zaplněné baziliky si hudebníci opravdu zasloužili! Dmul jsem se pýchou, že se tento krásný zvyk – odměnit účinkující potleskem – dostal od nás z Boleradic až do Mariazell. Odpoledne jsem strávil prohlídkou městečka a pak jsem se vydal zpět do kempu u již zmíněného krásného jezera Erlaufsee. Měl jsem v plánu v příštích dnech jezero obejít a také dokončit prohlídku města a pořídit co nejvíce fotografií. Jenže – člověk miní ...! Ačkoliv v neděli v 18 hodin se davy lidí osvěžovaly ve vodách jezera či u stánků na pláži, v noci na pondělí se počasí zlomilo. O půl jedné začalo pršet a pršelo celé pondělí. Kdo nezažil celý den ve stanu pro jednoho člověka, neví, co je legrace. V úterý ve tři čtvrtě na šest

ráno balím v dešti a s člověkou na hlavě mokrý stan a všechno další, po sedmé vyrážím v tom nečase směr nádraží Mariazell a v 09.05 hod odjíždím do St. Polten a pak dál do Vídně a domů.

Malá kuriozita na závěr: díky malému zpoždění rychlíku ze St. Polten mi ve Vídni zbývají pouhé tři minuty na přestup. S batohem na

zádech vběhnu na poslední chvíli do rychlíku směr Praha s tím, že jízdenku si dokoupím ve vlaku. Asi po půlhodině jízdy přijde paní průvodčí, odmítá mi prodat jízdenku, neuznává můj důvod, proč jsem nezakoupil jízdenku ve Vídni a v souladu s přepravním řádem mi striktně nařídí opustit vlak v nejbližší stanici. Nejbližší rychlíkovou zastávkou z Vídně je

Břeclav. Pokorně vystoupím, v pokladně si koupím jízdenku do Hustopečí, samozřejmě se slevou pro důchodce a v 15.25 jsem na místě. Sečteno a podtrženo – za cestu z Vídně do Hustopečí jsem zaplatil 16 Kč. A pak, že zázraky se nedějí!!!

Jan Koráb

Na slovíčko...

Taky jste si toho všimli? Jsou slova, která se pomalu ztrácí anebo se nám už vytratila nadobro. Posadí se dnes někdo na legátka? Nebo dáváte do polívky ještě lukše? Máte doma seknicu a v okně fířhaněk? Přitom jsou to slova, která používali naši rodiče i prarodiče zcela běžně a všichni si rozuměli a věděli, o co jde. Připravil jsem díky Jaroslavovi Šillerovi pro vás takový malý testík. Zkuste si doplnit sami pro sebe, co které slovo znamená a zeptejte se i těch starších zda si na ně ještě

pamatují. A jestli budete znát další, napište nám je na polehrad@boleradice.cz.

Jiří Janda

strožok
krumpolec
halmara
kostn
tragač
klubásek

tihla
balamutit
dlábit
glgat
gecnót
morák
mózovat
vobušek
kšírovat
pometlo

Kdo to byl František Novák?

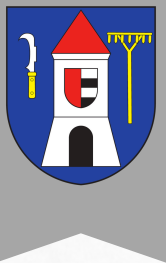
Pan učitel a pan farář bývali na vesnici v minulém století hlavními nositeli a zprostředkovateli vzdělání, vážené osobnosti, které svým významem často přesahovaly hranice vsi. Nejinak tomu bylo v případě řídícího učitele Františka Nováka, který v Polehradcích učil v letech 1906–1915. Byl také pravidelným přispěvatelem Moravské orlice, deníku Národní strany, jenž vycházel od 60. let 19. století a jehož poslední čísla informovala o dění 2. světové války. Z těchto novin pochází také povídka Starý známý.

Přestože Novákovy příběhy a básně byly často tklivé a chmurné, čas od času se mezi nimi zableskla humorná epizodka, snad ze života. Taková je právě dnešní povídka, úsměvná, milá a nadčasová.

Více o Františku Novákovi lze dohledat např. na webu boleradice.cz v sekci Zajímavosti, případně v některém ze starších čísel Polehradu dostupných tamtéž (4/2015, 3/2022, 4/2020).

Redakční rada, foto: z webu regionvysocina.cz

František Novák: Starý známý

Kdo by se neradoval, spatří-li po letech starého známého, druhá, s kterým jsme prožili několik společných let ve školních lavicích, s nímž jsme spřádali první přátelské sny a sítě různých fantasmat, jež měly přetvořit zchátralý pořádek starého světa?

Jako by kus mladosti na nás dýchlo v podobném okamžiku – tak mi to vždycky připadalo, když jsem myslel na možnost podobných okamžiků.

Tíživá samota venkovského života činila mi vzpomínku na ně tak luznou, tak milou. Toužil jsem po podobné chvíli – ale život je tvrdý, a nezná žádného citového rozevlání, které nás činí v naší tužbě tklivými až k sentimentalitě.

Dočkal jsem se však jednou přece toho, po čem jsem toužil, a to tak neočekávaně, že jsem se v pravém slova smyslu ani nenadál!

Bylo to o předposledních prázdninách. Chodil jsem v srpnovém odpoledni po loubí na náměstí rodného města. Kolem se vlnil jednotvárný ruch, jaký tu panuje vždy v létě v trhovém den. Řady povozů z venkova stály kolem hostinců, zatím co uprostřed náměstí u kašen panoval nejživější obchod a největší proud lidí se tam zatačel.

Chodil jsem sám a vzpomínal. Každý dům oživoval její vzpomínky nové zajímavosti.

Ani by si člověk nepomyslel, jaká je v podobném vzpomínání po době dvou desítek let zajímavost!

Starý známý

Lidé, již se mihli někdy kolem mne, byli více méně neznámi – a tudíž – žádné vyrušování!

Tu najednou upoutal moji pozornost nějaký pán asi stejného se mnou stáří, který rychlými kroky šel mi vstříc.

Zdalo se však, že jde jenom pouze svou cestou, a nejde snad proto, aby potkal mne!

Ohlížel se na všechny strany pohledy těkavými a neklidnými, jakoby vnitřní nepokojná vzruha jej poháněla.

Jeho neobyčejná výška vzbudila ihned moji pozornost. Jeho hlava div že nedosahovala až k železným prutům, spojujícím sloupy podloubí se stěnou domů.

Měl šedivé šaty, veliký řetízek s přívěskem u hodinek, balíček s knihami pod levou paží, v pravé silný deštník.

Usmál jsem se v duchu. „Jistě nějaký kolega!“ pomyslel jsem si.

Rychlostí blesku vzpomněl jsem si na ty, již zůstali v domácím okolí a měl jsem náhlou radost, tuše, že jsem uhádnul.

Mezi tím došel můj protějšek až asi na tři kroky přede mne. Zastavil se, upřeně se dívaje na mne chladnými svými očima. Nebylo pochyby, že jsem se nemýlil a uhádnul dobře.

Byl to zajisté druh Večeře, s nímž jsme chodili několik let do reálky. Bylo asi pravdě nejpodobnější, že jsme se neviděli už čtvrt století.

Prohlížel si mne pátravě dále, nedada se nikterak másti mým usmíváním. To už jsem byl přesvědčen, že je to on, dozajista!

Čekal jsem, osloví-li mne on prvně sám – a poněvadž jsem se nedočkal, pozdravil jsem jej prvý a smekna klobouk, řekl jsem:

„Na zdar!“

„Zdar!“ jeho odpověď, při níž ani svařem v tváři nehnul.

„Jaké štěstí a náhoda!“ začnu. „Jsi ty to, Večeře?“

„Večeře!“ řekl úsečně a taktéž pokračoval:

„Ty?“

Pochopil jsem jaksi rozsmarně lakonický způsob jeho projevování myšlenek a řekl jsem:

„Macín!“

Teď šla rozmluva najednou ráz na ráz. Jako když dva kovářští chasníci stojí u kovářského perličky si pěkně poklepávají.

„Kde?“

„Slovácko!“

„Nad...?“

„Nad!“

„Třídy?“

„Čtyři!“

„Ženat?“

„Ženat!“

„Děti?“

„Čtyři.“

„Hm!“

„Ty?“

„Tři!“

„Zdráv?“

„Zdráv!“

„Dlouho?“

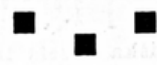
„Týden?“

„Zdar!“

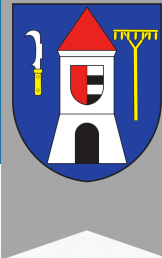
„Zdar!“

Podal mi ruku a upaloval dále – jako by nic!

Zůstal jsem překvapením jako zkoprnělý – takhle se vyplnil můj sen o šťastném shledání s dávnými přáteli!

Literární příloha Moravské orlice k číslu 170, 29. července 1911

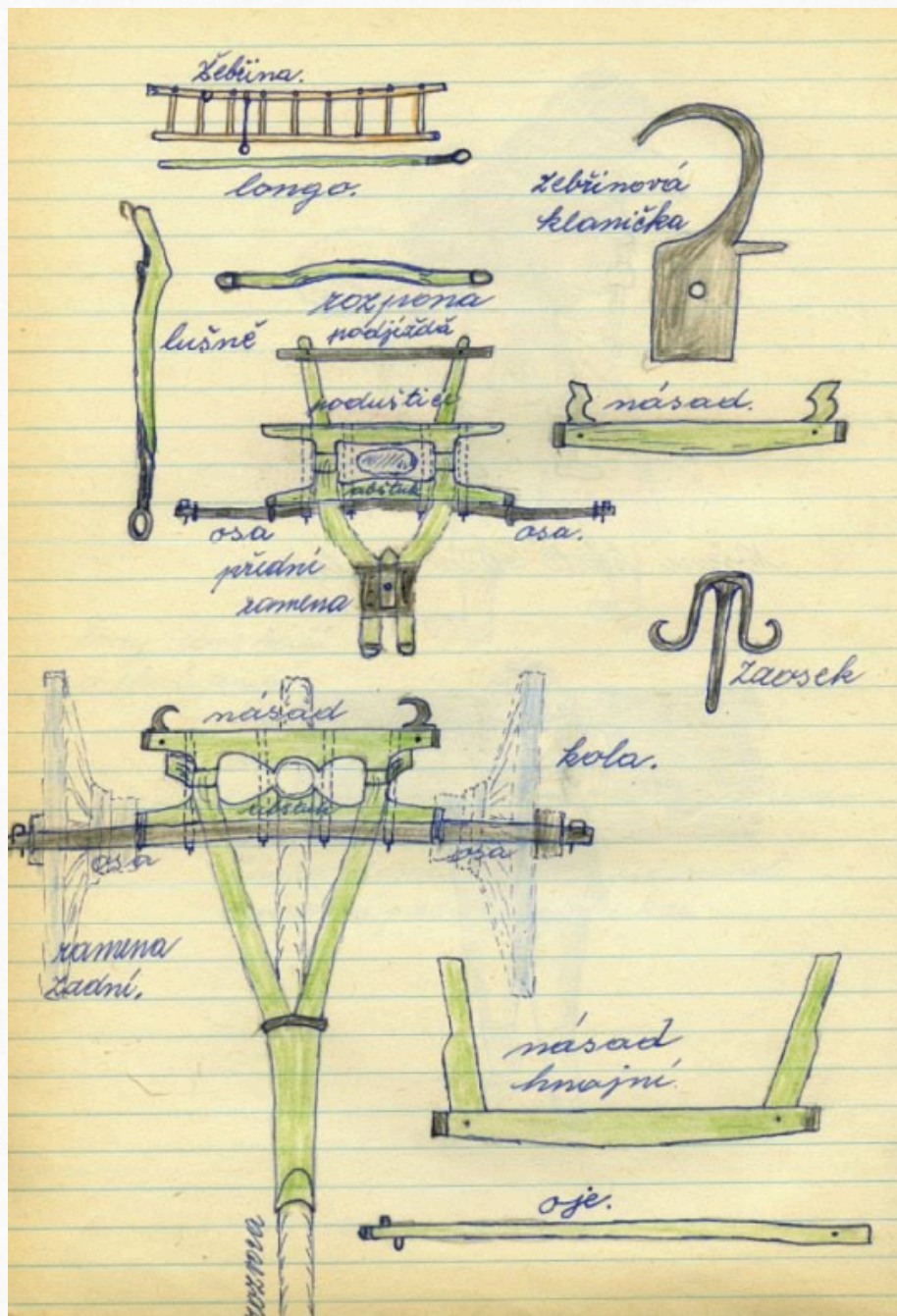
Malá vzpomínka na jedno bývalé řemeslo (?)

Ten otazník píšu schválně. Málokdo dnes už ví, co vyráběl řemeslník zvaný kolář. Možná je ještě někdo takový, kdo dovede vyrobit kolo ke koňskému povozu. A víte, kdo byl posledním nositelem tohoto řemesla a kde v Boleradicích bývalo kolářství? A co se tam dělo a vyrábělo?

Na dolním konci bývala dílna mého dědy Mikuláše Vašíčka. Je to už dávno co nad vraty visela hrdá cedule KOLÁŘSTVÍ VAŠÍČEK. V dílně jste mohli najít soustruh, ponk, pásovou pilu, hoblovku, protahovačku a na zdi ruční vrtačku s velkým setrvačnickem. V rohu stávala kovářská výheň s kovadlinou. A ve dvoře před dílnou obrovský katr, který dovedl rozřezat kmen až metr v průměru! A taky dvoukolák s cirkulárkou, se kterou děda jezdil po dědině a řezal pro zájemce dříví na polena a otop na zimu.

Jako malí kluci jsme si často hráli s náradím, které se v dílně nacházelo, sledovali jak se řeže kmen stromu na fošny, hoblují desky, vyrábí topora na rýče a motyky, zkrátka vytvářeli jsme si přirozený vztah k tomuto řemeslu. Už od mala jsem dovedl pojmenovat všechna nářadí i výrobky ze dřeva, které dílnou prošly. Pro nás kluky bývala dílna vždycky otevřená a toho jsme hojně využívali. Samozřejmě naoko se děda zlobil, když nemohl najít, co potřeboval k práci, ale určitě měl radost, když nám vyrobil na soustruhu dřevěné kuželky a my pak házeli do nekonečna koulí a sráželi je.

A na závěr ještě jedna vzpomínka na Miroslava Vašíčka, syna Mikuláše. I on uměl vyrobit kola žebříňáku i celý vůz. Není to tak dávno, co spolu s Pavlem Sedláčkem nasazovali za tepla ocelové obruče na dřevěná kola u Pavla v zámečnické dílně.

Náčrt jednotlivých dílů žebříňáku, nejdůležitějšího výrobku každého kolářství, mi věnoval jeden kamarád od Tišnova, který ještě dnes stahuje s koněm dřevo z lesa. Jsou to názvy, které používají na Vysočině a nemusí být zrovna stejné, jak je používáme my. Kdyby se našel někdo, kdo je dovede pojmenovat „po našem“ případně doplnit budu mu moc vděčný.

Jiří Janda

Hola, hola, školka volá

Horké léto je za námi a opět září v kalendáři měsíc září a s ním začátek školního roku. Ve školce bylo tentokrát velké stěhování. Třída mladších dětí Berušky se přestěhovala do horního patra ZŠ. Starší děti ze třídy Včeliček jsou ve spodní třídě MŠ. Důvodem je velký počet předškoláků a to celkem 21 dětí. Ve škole se mají v příštím roce na co těšit.

Kapacita MŠ je zcela naplněna. Ve třídě Berušek je 14 dětí. Ve třídě Včeliček je 24 dětí.

Měsíc září, to je čas adaptace pro nové dětičky, hlavně ve třídě Berušek.

Já a kamarádi, to bylo hlavní téma v obou třídách. Děti se seznamují s novými kamarády, prostředím třídy a celé školy. Důležité je společné vytvoření pravidel v každé třídě. Díky nim se nám pak společně dobře daří. Dál si také zvykáme na režim celého dne, který travíme ve

školce. No je toho opravdu hodně. Občas kanou slzy jako hrachy, ty se však s pomocí milých a hodných paní učitelek brzy promění v úsměv.

Hned první týden si byly Včeličky vyzkoušet v sále OÚ florbal s klubem

Aligators. V září nás také navštívilo Divadlo Rolničky s představením Krtek a kamarádi. Předškoláci navštívili besedu s panem A. Dudkem na téma: Ilustrace dětské knihy. Další zajímavá akce pro Včeličky a starší Berušky: Zachraň kamaráda, tady se děti učily základům první pomoci. Nesměla chybět ani podzimní dílnička s rodiči „Podzim klepe na dveře, ve strakaté zástěře.“

Jako každý rok začnou edukativně stimulační skupinky pro předškoláky a jejich rodiče. A pak už se budeme pomalu připravovat na zimní radovánky. Vyhlížet Mikulášovu družinu. S rodiči nás čeká Vánoční kouzlení a určitě si pro ně připravíme i nějaké Vánoční vystoupení.

Školní rok teprve začal, ale určitě nás čeká spousta krásných zážitků, objevování a poznávání. Tak nám přejte, ať se daří.

Kolektiv MŠ

Základní škola

V létě probíhaly přípravy na nový školní rok, pilně se jako vždy ve škole pracovalo. Podařilo se nám zapravit okna ve dvoře školy, zateplit kancelář a nově obložit umyvadlo v první třídě.

Hlavní prázdniny uběhly jako voda a nový školní rok jsme zahájili slavnostním nastoupením všech žáků, rodičů a zaměstnanců před školou. Vydání letní sluníčko přivítalo osm nových prvňáčků, kteří přišli i se školními aktovkami na zádech a nemohli se dočkat na to, až se stanou opravdovými školáky. Třídní učitelkou v první třídě bude p. uč. Miroslava Fišerová. Ve druhém a pátém ročníku, kam bude chodit čtrnáct žáků, bude třídní učitelka p. uč. Michaela Vedrová. Ve třetím a čtvrtém ročníku

s devatenácti žáky bude třídní učitelka p. uč. Veronika Coufalová. Ve škole jsou pedagogům k dispozici tři asistentky pedagoga – Marie Folberová, Blanka Riedlová a Jitka Nádeníčková. Nově nastoupily paní učitelky Iveta Brdečková a Denisa Havlíková. Ve školní družině se budou dětem věnovat Iveta Brdečková v oddělení mladších žáků a Blanka Riedlová v oddělení starších žáků. Mají pro ně připravený zajímavý program, jako např. činnost v Šikulkách, sportovní hry, hru na flétnu a mnoho dalších

příležitostí k tvoření, zábavě a využití mimoškolního času.

Kromě učení nás čeká ve škole i spousta radosti a zábavy. V srpnu jsme skončili projekt Šablony OP JAK I, realizovaný od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2024 a dále se budeme snažit zapojit do projektu Šablony OP JAK II. Zde nabídneme žákům výuku zprostředkovanou odborníky, aktivity ve formě inovativní výuky a v neposlední řadě i důležité další vzdělávání pro zaměstnance školy. Na školní rok 2024/2025 jsme

naplánovali spoustu již tradičně pořádaných akcí školy, některé budou zcela nové. K nim patří například vyučovací hodina s hovorovým mluvčím on-line, každé úterý druhou vyučovací hodinu pro čtvrtáky a pátáky. Při učení cizího jazyka je kromě teorie velmi důležité používat jazyk v praxi a zde si to naši žáci vyzkouší.

Všem školákům a hlavně našim nováčkům v první třídě, přejeme, ať se jim ve škole líbí.

Miroslava Fišerová, ředitelka školy

Divadelní spolek bratří Mrštíků Boleradice
nabízí

DRAMATICKO – DIVADELNÍ KROUŽEK

Komu: dětem ve věku 10–14 let

Termín: úterý 15, 15–16, 15 hod., od října 2024 do května 2025

Místo: divadlo Boleradice

Cena: 800 Kč (za asi 25 schůzek)

Náplň kroužku: cvičení na rozvoj představivosti, fantazie, mluveného projevu, tvořivosti, spolupráce, to vše formou her – nácvik divadelního představení

Vedoucí: Iva Kahounová

ZÁJEMCI SE MOHOU PŘIHLÁSIT DO 10. ŘÍJNA:

e-mailem: akcedivadla@gmail.com (uvedte jméno a příjmení, datum narození, bydliště, telefonní číslo a e-mailovou adresu)

První schůzka bude v úterý 15. října v 15,15 hodin v klubovně divadla.

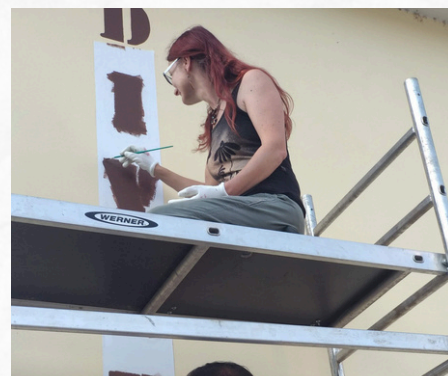

Malovali jsme divadlo

Aby bylo návštěvníkům Boleradice na první pohled jasné, před jakou budovou se ocitli, namalovali jsme na ni nápis DIVADLO. Při té příležitosti se dočkalo nového nátěru také zábradlí a uvnitř budovy jsme trošku vylepšili vzhled zákulisí.

Iva Kahounová

Divadelní sezóna začíná

Nová divadelní sezóna byla zahájena dvěma reprízami úspěšné komedie Arnošta Goldflama **Dámská šatna**. Inscenace byla nominována z krajské přehlídky Hanácký divadelní máj na národní přehlídku Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou, kde bude soubor hájit „naše barvy“ a reprezentovat obec v sobotu 5. října.

Domácímu souboru zůstávají na repertoáru ještě tři další inscenace – **Princové jsou na draka**, **Na tý louce zelený** a **Cesta do Betléma**. První dvě zmíněné už potěšily a rozezpívaly stovky diváků a dospěly ke svým říjnovým derniérám. Cestu do Betléma čeká obnovená premiéra i derniéra v prosinci.

Novinkou v nastávající sezóně je trojice představení, kterou spojuje hudba, s názvem **Tóny podzimu**. Nejedná se o předplatné, ale zakoupením vstupenek na všechna tři představení si jejich majitel zajistí malou odměnu, kterou získá na posledním z nich. První představení tohoto cyklu bude v říjnu – baladický pohádkový příběh pro celou rodinu v podání DS Břetislav Břeclav s názvem **Havrane z kamene**. Druhý titul, listopadový, nese název **V dešti**. Jedná se o příběh klavíristky doplněný známými písněmi Jaroslava Ježka, Eltona Johna a dalších světových autorů v podání pražského Dobře naladěného divadla. A třetím, prosincovým představením, bude **Adventní koncert Tria Karageorgiev**, které je známé spíše v zahraničí a my budeme mít to potěšení naladit se vánočně jejich hudbou u nás v divadle.

Stejně jako v letech minulých připravujeme dvě řady předplatného – **Rodiče s dětmi do divadla** (předprodej od září) a **Jarní předplatné** (předprodej od listopadu).

Prvním představením předplatného **Rodiče s dětmi do divadla** bude

Zimní pohádka, kterou přiveze Pohádkové divadlo z Brna. Následující víkend bude věnován také dětským divákům. Proběhne **Orelská divadelní přehlídka her pro děti**.

Pro naše diváky, kteří plánují dlouho dopředu, přidáváme ještě dva termíny pro rok 2025. V sobotu 1. února budeme pořádat 29. divadelní bál a 9.–13. dubna regionální přehlídku Mrštíkovu divadelní jaro.

Vstupenky na všechna představení můžete pořídit on-line v re-

zervačním systému divadla: boleradice-divadlo.cz/program-rezervace-dsbn/ nebo v pokladně divadla, která je otevřena každý pátek od 18 do 19 hod. a hodinu před každým představením.

Vážení přátelé, diváci a příznivci boleradičského ochotnického divadla, srdečně vás zveme k návštěvě představení uváděných u nás divadle a těšíme se tam na shledanou.

Iva Kahounová

PROGRAM DIVADLA

sobota 12.10.2024	19:30	Jára Beneš, Opereta, 130 min Na tý louce zelený	DS bratří Mrštíků Boleradice	
neděle 13.10.2024	17:00	TÓNY PODZIMU, Baladický pohádkový příběh, 70 min Havrane z kamene	DS Břetislav Břeclav	
sobota 19.10.2024	19:30	Arnošt Goldflam, Komedie, 100 min Dámská šatna	DS bratří Mrštíků Boleradice	
neděle 20.10.2024	15:00	Jára Beneš, Opereta, 130 min Na tý louce zelený	DS bratří Mrštíků Boleradice	
sobota 02.11.2024	19:30	TÓNY PODZIMU, Hudební příběh, 60 min V dešti	Dobře naladěné divadlo	
sobota 09.11.2024	15:00	DERNIÉRA Pohádka, 60 min Princové jsou na draka	DS bratří Mrštíků Boleradice	
neděle 17.11.2024	15:00	Předplatné Rodiče s dětmi do divadla, Pohádka, 45 min Zimní pohádka	Pohádkové divadlo Bmo	
sobota 30.11.2024	19:30	Arnošt Goldflam, Komedie, 100 min Dámská šatna	DS bratří Mrštíků Boleradice	
pátek 06.12.2024	19:30	Zdeněk Homolka, Vánoční příběh, 50 min Cesta do Betléma	DS bratří Mrštíků Boleradice	
neděle 08.12.2024	15:00	Zdeněk Homolka, Vánoční příběh, 50 min Cesta do Betléma	DS bratří Mrštíků Boleradice	
sobota 14.12.2024	19:30	TÓNY PODZIMU, Koncert, 90 min Adventní koncert	Trio Karageorgiev	
neděle 15.12.2024	15:00	Zdeněk Homolka, Vánoční příběh, 50 min Cesta do Betléma	DS bratří Mrštíků Boleradice	

SK Boleradice 1935

Rozpis soutěže – fotbal

Kolo	Datum	Družstvo	Výsledek
4.	Ne 25. 8. 2024 16:30	Pouzdřany – Boleradice	2:2
5.	Ne 1. 9. 2024 15:00	Boleradice – Křepice B	5:1
6.	So 7. 9. 2024 16:30	Klobouky u Brna – Boleradice	0:2
8.	Ne 22. 9. 2024 13:45	Pasohlávky/Ivaň B – Boleradice	1:6
9.	Ne 29. 9. 2024 15:00	Boleradice – Velké Němčice B	3:1
10.	Ne 6. 10. 2024 10:00	Přibice B – Boleradice	
11.	Ne 13. 10. 2024 15:00	Boleradice – Velký Dvůr	
2.	Ne 20. 10. 2024 15:00	Boleradice – Velké Hostěrádky	
1.	So 26. 10. 2024 14:00	Hustopeče B/Horní Bojanovice – Boleradice	
3.	So 2. 11. 2024 14:00	Diváky – Boleradice	
7.	Ne 3. 11. 2024 14:00	Boleradice – Uherčice	

Rozpis soutěže – stolní tenis

Kolo	Datum	Družstvo
1.	Pá 27. 09. 2024 18:30	Klobouky u Brna B – Boleradice
2.	Ne 06. 10. 2024 09:30	Šakvice – Boleradice
3.	Ne 13. 10. 2024 09:30	Boleradice – Bulhary
5.	Ne 27. 10. 2024 09:30	Boleradice – Rakvice
7.	Ne 10. 11. 2024 09:30	Boleradice – Lednice
8.	Út 12. 11. 2024 18:30	Tvrdonice – Boleradice
9.	Ne 24. 11. 2024 09:30	Boleradice – Brumovice B
10.	Pá 29. 11. 2024 18:30	Němčičky B – Boleradice
11.	Ne 08. 12. 2024 09:30	Boleradice – Brumovice A

Poděkování

Oddíl stolního tenisu SK Boleradice 1935 by chtěl touto cestou poděkovat panu Miroslavu Drbalovi, který hráčům věnoval herní stůl na tréninky.

František Novotný ml.

Kalendář akcí

29. září	Létání s draky	OS Nedáňov
18. října	Trio 43 u Palánů	Hudební klub Freeda
1. listopadu	Lampiniáda	OS Nedáňov
9. listopadu	Soutěž lukostřelců	Lukostřelci Židlochovice
9. listopadu	Martinské hody	Krojovaná mládež
11. listopadu	Den válečných veteránů	Mgr. Pavel Kabela
30. listopadu	Adventní dílna a minijarmark	OS Nedáňov a další
30. listopadu	Zimní výstava	Knihovna
26. prosince	Štěpánský košť	Vinařský spolek
28. prosince	Badmintonový turnaj	Lukáš Stehlík a Martina Šíroková
1. ledna	Turnaj ve stolním tenisu	SK Boleradice 1935
18. ledna	Gentlemen's club u Palánů	Hudební klub Freeda
1. února	Divadelní bál	DS Bří Mrštíků
9.–13. dubna	Mrštíkovo divadelní jaro	DS Bří Mrštíků

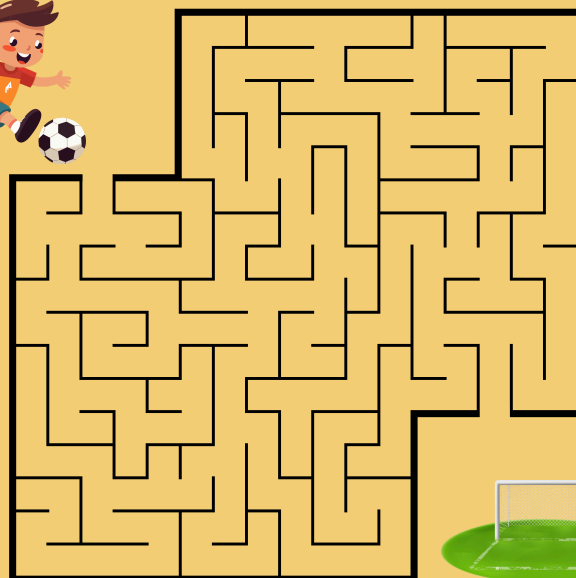

Polehrátky

Hádanka: Když Honzík porazil Karlíka v prvním setu, ve druhém vyhrál Karlík a dorovnal na remízu. Třetí set Honzík:Karlík skončil za stavu 11:6. Kdo vyhrál zápas v pingpongu?

Pomoz dočístat míč až do brány!

Hledání: Který z bolederických spolků bude příští rok slavit významné výročí a kolik let to je? Nápořědu hledej v názvu spolku. Pořad si nejsi jistý? Zapátřej například na webu Boleradice.cz.

18. 10. 2024
TRIO 43

Poslední ohlédnutí za vůní léta, snivé melodie dalek a nádech exotiky. K tomu koktejly a ovocné mlsání. Chytání bronzu nezaručíme, ale relaxační večer s atmosférou zapadajícího slunce je jistý.

Hudební klub Freeda zve na koncerty v salonku Kavárny u Palánů v Boleradicích. Hrát začínáme vždy ve 20 hodin.

Cena 250,- Kč. Dvojitá vstupenka (na oba koncerty) za 400,- Kč. K zakoupení v předprodeji U Palánů nebo na mailu freeda.bole@gmail.com

18. 1. 2025
GENTLEMEN'S CLUB

Tak trochu reagge, malinko punk, ale hodně, HODNĚ SKA. Tímhle koncertem skočíme rovnýma nohama do roku 2025, přidáme o pauze elegantní skleničku whiskey či neodmyslitelný doutníček.

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ NEDÁNOV
NABÍZÍ VÝTVARNÝ KROUŽEK PRO NEJMENŠÍ

TVOŘIVÉ RUČÍČKY

každou středu od 8:30 do 10:00
v prostorách DĚTSKÉ HERNÍČKY

• náplní kroužku je podpořit a rozvinout
výtvarnou tvořivost

• budeme kreslit, malovat, stříhat,
lepít a tím procvičovat jemnou motoriku

• zdokonalovat se v základních
výtvarných dovednostech

• vyzkoušíme si různé výtvarné techniky,
které zvládnou i nejmenší děti

• přihlásit se je možné do 24. 09. 2024
na os.nedánov@seznam.cz

POLEHRAD ZPRAVODAJ OBČANŮ BOLERADIC

Vydává ÚM Boleradice, 691 12 Boleradice 401. Za kvalitu odpovídá Redakční rada Polehradu (Pavla Hrabcová, Ing. Martina Novotnáková, Dana Veselá, Ing. Jiří Víteček). Zaregistrováno u MK ČR reg. č. E 11762. Články nejsou redakčně upravovány ani kráceny bez souhlasu přispěvatele. Redakce si vyhrazuje právo neuveřejnit příspěvky hrubě urážlivé, neslušné a poškozující dobré mravy. Přispěvatelé odpovídají plně za obsah příspěvků a jazykovou úpravu. Převzaté příspěvky jsou publikovány se souhlasem vydavatele. Příspěvky do Polehradu můžete zaslat na adresu Úřadu městyse Boleradice nebo polehrad@boleradice.cz. Toto číslo vyšlo 1. října 2024. Uzávěrka příštího čísla je 2. prosince 2024 .

Foto na obálce: Jiří Víteček